

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KLİNİK PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN FLÖRT ŞİDDETİNE YÖNELİK TUTUMLARI VE BAĞLANMA STİLLERİ İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

HİKMET MENĐİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

LEFKOŞA
2021

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN FLÖRT ŞİDDETİNE YÖNELİK TUTUMLARI VE BAĞLANMA STİLLERİ İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

HİKMET MENGİ

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KLİNİK PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZ DANIŞMANI
DR. ÖĞRETİM ÜYESİ BİNGÜL SUBAŞI HARMANCI

LEFKOŞA
2021

KABUL VE ONAY

Hikmet MENGI tarafından hazırlanan "Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddetine Yönelik Tutumları Ve Bağlanma Stilleri İle İlişkisinin İncelenmesi" Başlıklı Bu Çalışma, .../.../2021 Tarihinde Yapılan Savunma Sınavı Sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

Adı – Soyadı

İmza

Jüri Başkanı: Doç. Dr. Aşkın KIRAZ

Jüri Üyesi: Yrd. Doç. Dr. Ezgi ULU

Danışman: Dr. Bingül SUBAŞI HARMANCI

Prof. Dr. Mustafa SAĞSAN

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin, tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt ederim. Tezimin kağıt ve elektronik kopyalarının Yakın Doğu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

- Tezimin tamamı heryerden erişime açılabilir.
- Tezim sadece Yakın Doğu Üniversitesinde erişime açılabilir.
- Tezimin iki (2) yıl süre ile erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde tezimin tamamı erişime açılabilir.

Tarih

İmza

Hikmet Mengi

TEŞEKKÜR

İlk olarak tez aşaması boyunca sorularıma sabırla cevap veren, süreci tamamlamak adına akademik bilgisiyle bana destek olan tez danışmanım Bingül SUBAŞI HARMANCI' ya, bugünlere gelmemde benden sevgisini, emeğini, desteğini esirgemeyen ve her zaman orada olduklarını bildiğim değerli aile üyelerim; annem Selda MENGİ, babam Yalçın MENGİ, kardeşim Ömer MENGİ' ye; her zaman yanımda olan en değerlim; anneannem Müjgan TUTAN ve canım dedem İsmail TUTAN'a , bu süreçte motivasyon kaynağım; teyzem Serap Tutan ve biricik kuzenim Ecem ALAÇAM'a; sonsuz teşekkür ediyorum.

Emeği asla yadsınamayacak en büyük destekçim, can dostum Canan DEMİRKOL'a; en önemlisi lisans eğitimimden bu yana; aklıma takılan her soruda, kaygılandığım her anda, yapamayacağım galiba endişesine düştüğüm her anda beni güdüleyen, desteğini hiç eksik etmeyen, yanımda olan meslektaşım, yardımsever dostum Talip SAMİ' ye; istatistiksel bilgileri ile bana destek olan değerli hocam Uğur KAYA'ya; literatür araştırmamda desteklerini esirgemeyen Emrecan AKTÜRK'e, Buse BAYKARA' ya ve Özlem ÇETİN'e; ölçeklerimin doldurulması sürecinde emeği büyük olan Mert NALBANT' a teşekkürü borç bilirim.

Uygulamalar esnasında ölçeklere içtenlikle cevap veren, anketleri doldurmak için zaman ayıran; üniversite öğrencilerine ve ölçeklerimin ulaştırılmasında emeği geçen araştırmaya katkısı olan herkese teşekkür ederim.

Hikmet MENGİ

ÖZ

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN FLÖRT ŞİDDETİNE YÖNELİK TUTUMLARI VE BAĞLANMA STİLLERİ İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

Bu araştırmada; üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları ile bağlanma stillerinin arasındaki ilişki incelenmiştir. Çalışma için; 2020-2021 yılında online olarak eğitim- öğretim gören, 402 lisans üniversite öğrencisiyle online platformda (Google Form) anket çalışması yürütülmüştür. Katılımcılara, Demografik Bilgi Formu, Flört Şiddetine Yönelik Tutum Ölçeği ve Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği uygulanmıştır. Araştırmada, demografik değişkenler bakımından üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları ve bağlanma stillerinin farklılaşması incelenmiştir.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular neticesinde; cinsiyet değişkenine göre; erkek katılımcıların, tüm şiddet boyutları puanlarının, kadın katılımcılara göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu bulunmuştur. Anne- baba eğitim düzeyi sosyo-demografik değişkenlerini ayrı ayrı ele alındığında; anne eğitim düzeyi değişkenine göre, anneleri üniversite mezunu olan üniversite öğrencilerinin, kaçınan bağlanma stili puanları, en yüksek düzeyde saptanmıştır. Baba eğitim düzeyi değişkenine bakıldığında ise, babaları ilkokul ve lise mezunu olan üniversite öğrencilerinin, erkeklerin flörtte uyguladığı psikolojik şiddet alt boyut puanlarının anlamlı düzeyde en yüksek olduğu sonucu elde edilmiştir. Flört ilişkisi değişkenine göre; flörtü olmayan üniversite öğrencilerinin kaygılı-kararsız bağlanma puanları anlamlı düzeyde en yüksek saptanmıştır. Kardeş sayısı değişkenine göre ise; tek çocuk olan ya da bir kardeşi olan üniversite öğrencilerinin, güvenli bağlanma puanı pozitif yönlü yordanmakta ve güvenli bağlanma puanları anlamlı düzeyde en yüksektir. Ailede şiddete maruz kalma değişkenine göre ise; ailede şiddete maruz kaldığını bildiren üniversite öğrencilerinin kaçınan ve kaygılı-kararsız bağlanma puanları daha yüksek, ailede şiddete maruz kalmadığını bildiren üniversite öğrencilerinin ise; güvenli bağlanma puanlarının daha yüksek

olduğu saptanmıştır. Üniversite öğrencilerinin gelir düzeyi değişkenine bakıldığında; gelir düzeyi kötü olan katılımcıların erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete ilişkin tutum puanlarının en yüksek olduğu bulunmuştur. Ayrıca; üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları ile bağlanma stilleri arasındaki ilişkiye yönelik bulgular doğrultusunda; erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddet tutumu ve erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddet tutumu ile kaçınan bağlanma pozitif ilişkilidir. Kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddet tutumu ve kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddet tutumu kaçınan ve kaygılı- kararsız bağlanma ile pozitif ilişkilidir. Kadın ve erkeğin fiziksel- psikolojik flört şiddeti tutumları güvenli bağlanma tarafından negatif, kaçınan bağlanma tarafından pozitif yönlü yordanmaktadır. Araştırmada elde edilen bulguların şiddetle ilişkili faktörlerin anlaşılması açısından önemli katkılar sunabileceği ve ileri çalışmalarla desteklenebileceği düşünölmektedir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite Öğrencileri, Flört Şiddeti, Şiddet, Bağlanma,

ABSTRACT

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP OF UNIVERSITY STUDENTS WITH ATTITUDES TOWARDS DATING VIOLENCE AND ATTACHMENT STYLES

In this study; The relationship between university students' attitudes towards dating violence and attachment styles was examined. For the study; A survey study was conducted on an online platform (Google Form) with 402 undergraduate university students studying online in the academic year of 2020-2021. Demographic Information Form, Attitude Scale Towards Dating Violence Scales and Three Dimensional Attachment Styles Scale were applied to the participants. In the study, the differentiation of the university students' attitudes towards dating violence and attachment styles in terms of demographic variables was examined.

As a result of the findings obtained from the research; It was found that male participants had significantly higher scores for all dimensions of dating violence than female participants. When we consider the socio-demographic variables of the parents' education level separately; According to the mother education level variable, the avoidance attachment style scores of university students whose mothers are university graduates were found to be higher. When we look at the father education level variable, it was found that the scores of the men's attitudes regarding psychological dating violence subscale scores were the highest of university students whose fathers were primary and high school graduates. Additionally, anxious-ambivalent attachment scores of university students without any history of flirting were found to be significantly higher. According to the number of siblings variable; secure attachment scores of university students who are the only child and have only one sibling were found as significantly higher. University students who reported that they were exposed to violence in the family had higher scores in the subscales of avoidant and anxious-ambivalent attachment styles. However, university students who reported that they were not

exposed to violence in the family before; secure attachment scores were found to be higher. When we look at the income level variable of university students; It was found that the participants with a low income level had the highest scores of dating attitude towards physical violence perpetrated by men. Also; In line with the findings on the relationship between university students' attitudes towards dating violence and attachment styles; man's attitude of physical dating violence and the man's attitude of psychological violence during flirting were positively correlated with avoidant attachment. The attitude of physical dating violence used by women and the psychological dating violence attitude used by women were positively associated with avoidant and anxious-ambivalent attachment. Physical-psychological dating violence attitudes of men and women are negatively predicted by secure attachment and positively predicted by avoidant attachment. It is thought that the findings obtained in the research can contribute significantly to understanding the factors related to violence and can be supported by further studies.

Keywords: University Students, Dating Violence, Violence, Attachment

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY

BİLDİRİM

TEŞEKKÜR iii

İÇİNDEKİLER viii

TABLolar DİZİNİ xi

GİRİŞ 1

1.1 Problem Tanımı 1

1.2 Araştırmanın Amacı 4

1.3 Araştırmanın Önemi 5

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları 5

1.5 Tanımlar 6

2. BÖLÜM 7

KAVRAMSAL ÇERÇEVE İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR 7

2.1. Şiddet 7

2.1.1. Şiddet Davranışları10

2.1.1.1. Kendine Yönelik Şiddet11

2.1.1.2. Kişiler Arası Şiddet.....11

2.1.1.3. Kolektif Şiddet11

2.1.2. Şiddet Türleri11

2.1.2.1. Psikolojik (Duygusal) Şiddet12

2.1.2.2. Fiziksel Şiddet.....12

2.1.2.3. Sözel Şiddet.....12

2.1.2.4. Ekonomik Şiddet.....13

2.1.2.5. Cinsel Şiddet.....13

2.1.3. Flört Şiddeti15

2.1.3.1. Flört Şiddetinin Nedenleri.....16

2.1.3.2. Flört Şiddeti Türleri.....17

2.1.3.2.1. Fiziksel Şiddet18

2.1.3.2.2. Cinsel Şiddet18

2.1.3.2.3 Psikolojik Şiddet.....19

2.1.3.2.4. Sosyal Flört Şiddeti20

2.1.3.2.5. Dijital Flört Şiddeti20

2.1.3.2.6. Israrlı Takip.....	21
2.1.3.2.7. Ekonomik Şiddet.....	21
2.1.3.3. Flört Şiddetinin Boyutu.....	21
2.1.3.4. İlişkilerdeki Şiddeti Motive Eden Risk Faktörleri	22
2.2. Bağlanma.....	22
2.2.1. Güvenli Bağlanma	23
2.2.2. Güvensiz-Kaçıngan Bağlanma	23
2.2.3. Güvensiz-Kaygılı Bağlanma	23
2.3. Yetişkin Bağlanması	25
2.3.1. Güvenli Bağlanma Stili.....	25
2.3.2. Saplantılı Bağlanma Stili	25
2.3.3. Korkulu Bağlanma Stili.....	26
2.3.4. Kayıtsız Bağlanma Stili.....	26
2.4. İlgili Araştırmalar	26
3. BÖLÜM.....	30
YÖNTEM.....	30
3.1. Araştırmanın Modeli.....	30
3.2. Evren ve Örneklem	30
3.3. Veri Toplama Araçları.....	32
3.3.1. Sosyo-Demografik Bilgi Formu.....	32
3.3.2. Flörtte Şiddete Yönelik Tutumlar Ölçekleri	32
3.3.3. Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği.....	33
3.4. Veri Analizi.....	33
4. BÖLÜM.....	37
BULGULAR.....	37
5. BÖLÜM.....	54
TARTIŞMA	54
6. BÖLÜM.....	57
SONUÇ VE ÖNERİLER	57
6.1. Sonuçlar	57
6.2. Öneriler	59
KAYNAKÇA	61
EKLER.....	70

EK1.BilgilendirmeOnamFormu	70
EK.2. Kişisel Bilgi Formu	72
EK.3. Flörtte Şiddete Yönelik Tutum Ölçekleri	73
EK 4. Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği	77
EK 5. Ölçek İzni	79
ÖZGEÇMİŞ.....	81
İNTİHAL RAPORU	82
ETİK KURUL RAPORU	83

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1.Sosyo-demografik özelliklerin betimleyici istatistikleri	31
Tablo 2.Araştırmada kullanılan ölçekler ve alt boyutlarının puan ortalamaları, standart sapma, çarpıklık ve basıklık değerleri.....	35
Tablo 3.Araştırmada kullanılan ölçeklerin toplam skorlarının iç tutarlılık katsayıları	36
Tablo 4.Cinsiyet değişkeni bakımından katılımcıların flörtte şiddet tutumları ve bağlanma stili boyutlarının bağımsız gruplar t-testi bulguları.....	37
Tablo 5.Anne baba evliliği değişkeni bakımından katılımcıların flörtte şiddet tutumları ve bağlanma stili boyutlarının bağımsız gruplar t-testi bulguları.....	38
Tablo 6.Anne eğitim düzeyi değişkeni bakımından katılımcıların flörtte şiddet tutumları ve bağlanma stili boyutlarının Kruskal Wallis testi bulguları.....	39
Tablo 7.Baba eğitim düzeyi değişkeni bakımından katılımcıların flörtte şiddet tutumları ve bağlanma stili boyutlarının Kruskal Wallis testi bulguları.....	41
Tablo 8.Kardeş sayısı değişkeni bakımından katılımcıların flörtte şiddet tutumları ve bağlanma stili boyutlarının Kruskal Wallis testi bulguları.	43
Tablo 9.Aile gelir düzeyi değişkeni bakımından katılımcıların flörtte şiddet tutumları ve bağlanma stili boyutlarının Kruskal Wallis testi bulguları.....	45
Tablo 10.Flört süresi değişkeni bakımından katılımcıların flörtte şiddet tutumları ve bağlanma stili boyutlarının Kruskal Wallis testi bulguları.	46
Tablo 11.Aile İçi Şiddete Maruz Kalma Durumu Değişkeni Bakımından Katılımcıların Flörtte Şiddet Tutumları ve Bağlanma Stili Boyutlarının Bağımsız Gruplar T-Testi Bulguları	47
Tablo 12.Katılımcıların yaş, flörtte psikolojik ve fiziksel şiddete ilişkin tutumu ve bağlanma stili boyutlarının korelasyon analizi	48
Tablo 13.Erkek flörtte psikolojik şiddet tutumu puanlarının bağlanma stilleri boyutları tarafından yordanmasına ilişkin analiz bulguları.....	50
Tablo 14.Erkek Flörtte Fiziksel Şiddet Tutumu Puanlarının Bağlanma Stilleri Boyutları Tarafından Yordanmasına İlişkin Analiz Bulguları.....	51
Tablo 15.Kadın Flörtte Psikolojik Şiddet Tutumu Puanlarının Bağlanma Stilleri Boyutları Tarafından Yordanmasına İlişkin Analiz Bulguları.....	52
Tablo 16.Kadın flörtte fiziksel şiddet tutumu puanlarının bağlanma stilleri boyutları tarafından yordanmasına ilişkin analiz bulguları.....	53

KISALTMALAR

DSÖ: Dünya Sağlık Örgütü

FŞYTÖ: Flört Şiddetine Yönelik Tutum Ölçeği

SPSS: Sosyal Bilimler için İstatistik Programı

TDK: Türk Dil Kurumu

TSSB: Travma Sonrası Stres Bozukluğu

ÜBBSÖ: Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği

WHO: World Health Organization

1.BÖLÜM

GİRİŞ

1.1 Problem Tanımı

Şiddet, bireyleri önemi yadsınamaz bir biçimde etkileyen, insanlığın her kesiminde kendini gösteren bir problem kaynağıdır. Geçmiş zamandan bugüne kadar uzanan, insan yaşamında sürekli kendini gösteren ve pek çok insanın ölümüne sebebiyet veren bir problemdir. Şiddet kavramı hakkında, günümüzde önemi yadsınamayacak pek çok araştırma görülmektedir ve buna bağlı olarak pek çok tanım, farklı bakış açılarıyla ele alınmıştır (Kepir Savoly, Ulaş ve Demirtaş Zorbaz, 2014).

Şiddet kavramı, insanlığın var olmasıyla birlikte ortaya çıkan fakat geçmiş zamandan bugüne geldikçe daha da ciddi bir problem olarak algılanmaya başlayan, bireylerin, psikolojik olarak çöküş durumu içerisine girmesine, fiziksel açıdan yaralanmasına, hem duygusal hem de fiziksel olarak baskı altında hissetmesine sebebiyet veren; bir fiziksel davranış, hareket, sözlü etkileşimlerin bütünü olarak kabul edilmektedir (Kaya Sakarya, 2013).

Şiddet sadece günümüzde mevcut değildir. Tarihte birçok şiddet örneği mevcuttur. Bu örneklerden bazıları; zarar verme amacı gütsen de bazıları da şiddetin şahsi ya da kolektif anlamda “yok etme” amacı güttüğünün göstergesidir. Bu da demektir ki şiddet sadece fiziksel olarak zarar vermek değildir. Sosyal ve psikolojik düzeylerde de kişide ya da toplumda farklı zaman aralıklarında ömür boyu sürecek tesirleri oluşabilmektedir (Atman, 2003).

Şiddet türlerinden biri olan Flört Şiddetinde; Flört kelimesi ise; bireylerin arkadaşlık ilişkilerinin daha da ötesinde, birbirleri ile paylaştıkları duygusal, romantik, cinsel ilişki olarak tanımlanmaktadır. Bu tanım kapsamındaki ilişki türü olan flört, resmi kurumlar tarafından onaylanan nişanlılık veya evlilik durumu gibi bireyin hayatı boyunca vermiş olduğu bir söz değildir. Flört şiddeti kavramı ise; bu ilişkilerde bireylerin birbirlerine uyguladıkları fiziki tehdit veya güç kullanımı olarak tanımlanabileceği gibi kişilerin birbirleri üzerine kuracağı duygusal olarak incinmeye neden olabilecek baskı olarak da tanımlanabilir. Bireylerin içinde buldukları ilişkiyi kötüye kullanımlarında fiziki, psikolojik ve cinsel şiddet genel olarak bir arada kullanılır. Flört şiddeti kavramının kullanımı için bu üç şiddet tanımından birisinin uygulanıyor olması gereklidir (Mihçioğur ve Akın, 2015).

Flört şiddeti; hem kişiyi hem de kamuyu yakından etkilemekte olan iki kişinin duygusal ilişkisinin öfke ve saldırganlıkla davranışa dönüştürdükleri bir şiddet türüdür. Bugüne baktığımızda; flört şiddetine maruz kalan bireylerin yargılanma, suçlanma, söylediklerine inanılmaması, bağımsızlıklarının sınırlanacağı korkusu ve bunlarla birlikte şiddetin kendi tarafınca uygulandığına kanaat getirmesi, kendini suçlaması ve bu durumun ailesine ve kamuya yansiyacağından endişe etmesinden ötürü sosyal damgalama yaşamamak adına, yaşamış oldukları şiddete karşı sessiz kalmayı, göz yummayı ve bildirmemeyi tercih ederler. Bu sebeplerden ötürü; birçok flört şiddeti vakası faili meçhul olarak kalmaktadır. Buna bağlı olarak ise; risk durumlarının saptanması, saptanan durumlar için önlem alma çabasına girilmesi ve müdahalede bulunulması önem arz etmektedir (Uslu ve Erenoğlu, 2020).

Kişi, doğduğu andan itibaren ölümü gerçekleşesiye dek farklı gelişim evrelerinden geçmektedir. Bu gelişim evrelerinde ise; kişiden beklenen, o evreye yönelik ve o evrede gerçekleşmesi beklenmekte olan bir takım gelişimsel ödevleri yerine getirebilmesidir. Gelişim evreleri bakımından bebeklik çağında, bebeğin kazanması, elde etmesi gerekli vazifelerden bir tanesi de annesine bağlanmasıdır. Bebeğin bu evrede esas bakım veren kişiye yönelik bir sevgi bağı kurması beklenir. Bebeklik çağında; bebek, bakım gerekliliklerini yerine getiremediğinden bakım veren kişiye muhtaç

durumdadır, doğal olarak da bebek ve anne arasında bağlanma gerçekleşmektedir. Bebeğin ileriki evrelerini de etkilemekte olan bağlanma kalitesi ise, önem taşıyan bir faktördür (Bacanlı, 2007).

Çocuğun zihinsel, duygusal, fiziksel yönlerden en hızlı geliştiği dönem 0-2 yaş arasındadır ve bebeklik dönemi olarak adlandırılır. Bundan dolayı, çocuğun bu dönemde fiziksel ihtiyaçlarının giderilmesi tek başına yeterli değildir. Bebek bu dönemde ihtiyaçlarını karşılayacak becerilere sahip değildir bu sebeple bakım veren kişiye bağımlı olduğu görülmekte ve bu süreçte birincil bakım vereniyle kurmakta olduğu ilişki, bebeğin hem duygusal hem de zihinsel yönden gelişmesi için oldukça önem taşımaktadır (Tüzün ve Sayar, 2006).

Bağlanma kuramı Bowlby tarafından geliştirilmiştir. Bireyin yaşamının sürdürülebilirliği için, başta ebeveynleri olmak üzere kendisine en yakın gördüğü diğerleri arasında kurduğu duygusal bağ olarak tanımlanmaktadır. Bebeklik döneminden itibaren başlayan bağlanma, yetişkinlik döneminde de devamlılığını sürdüren bir ilişkidir (Bowlby, 1973).

Çocukluk dönemindeki bağlanma stilleri, yetişkinlikteki bağlanma ile benzerlikler göstermektedir. Bağlanma, çocuklukta ebeveyne yönelikken, yetişkinlikte romantik yakın ilişkide olduğu bireye yönelik olmaktadır (Türk, 2016).

Yapılan çalışmalar; toplum, kişisel etmenler, aile, okul, akran grupları, medya gibi faktörlerin şiddetin oluşmasında etkili rolde olduğu görülmektedir. Bundan yola çıkarak, ergenlerin şiddet davranışları sergilemesinde risk etmenleri değişiklik gösterirken, yapılan araştırmalar sonucunda, risk etmenlerinin ilk çocukluk dönemlerinden itibaren kendini gösterebileceğini, ilerleyen gelişimsel dönemlerde de şiddet davranışları sergileyebileceğini göstermektedir. Bunun yanı sıra; şiddet davranışı sergileyen ergenler, davranışsal ve duygusal problemlerle de karşı karşıya kalmaktadırlar (Erçetin, 2006).

Genç bireylerin, sağlık durumlarını tehdit eden, duygusal, fiziksel ve cinsel şiddet türlerinden en az biri ya da birkaçının birlikte görülmesi sonucunda ortaya çıkmakta olan flört şiddeti kavramı, önemi yadsınamayacak toplumsal

bir sorun teşkil etmektedir. Flört şiddeti kavramının en fazla 16-24 yaş arasında görüldüğü belirtilmektedir. Bundan dolayıdır ki üniversite çağında duygusal ilişkilerin arttığını düşünüldüğünden, bu gruptaki bireyler risk evresindedirler (Karatay, Karatay, Baş ve Baş, 2018).

Alanyazına bakıldığında şiddet, flört şiddeti, bağlanma değişkenlerini farklı değişkenlerle ilişkilendiren çalışmalar mevcut olmakla birlikte, flört şiddetine yönelik tutumlar ve bağlanma stilleri değişkenlerini bir arada ele alarak inceleyen ve değişkenlerin, üniversite öğrencilerinin sosyo-demografik (cinsiyet, yaş, aile evliliği devam ediyor mu? Ailede şiddete maruz kalındı mı? vb.) değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediklerini araştıran bir çalışmaya literatürde rastlanmamıştır.

1.2 Araştırmanın Amacı

Üniversite öğrencileri ile gerçekleştirilen bu araştırmanın amacı, flört şiddetine yönelik tutumların, bağlanmanın alt boyutları olan kaçınan, güvenli ve kaygılı- kararsız bağlanma ile bir ilişkisinin olup olmadığını yordamaktır. Ayrıca flört şiddetine yönelik tutumlar ve bağlanma stillerini etkileyen faktörlerin incelenmesi araştırmanın bir diğer amacıdır. Bununla beraber araştırmada flört şiddetine dikkat çekmek ve flört şiddetinin azalmasına yönelik risk faktörlerinin değerlendirmesi ve bu değerlendirmeler ışığında öneriler sunulması amaçlanmaktadır. Çalışmada ilk olarak sosyodemografik özelliklere göre dağılıma bakılacaktır.

Araştırmanın amaçları doğrultusunda belirlenen alt amaçlar aşağıdaki gibidir:

1. Katılımcıların flört şiddetine yönelik tutumları ve bağlanma stilleri;

- Cinsiyet
- Yaş
- Sınıf
- Anne- baba evlilik durumu
- Anne- baba eğitim durumu
- Kardeş sayısı
- Flört ilişki süresi
- Ailede şiddete maruz kalma durumu

sosyodemografik özelliklerine göre farklılık göstermekte midir?

2. Katılımcıların flört şiddetine yönelik tutumları ile bağlanma stilleri arasında bir ilişki var mıdır?
3. Katılımcıların flört şiddetine yönelik tutumları alt boyutları, bağlanma stilleri alt boyutları tarafından anlamlı düzeyde yordanmakta mıdır?

1.3 Araştırmanın Önemi

Karatay ve ark.'nın (2018) yapmış oldukları çalışmaya göre; üniversite öğrencilerinin duygusal ilişkilerinin yoğun olduğu ve risk grubu içerisinde oldukları bilinmektedir. Bu sebeple üniversite öğrencilerinde flört şiddetine yönelik tutumlarının tespiti, flört şiddeti tutumlarının daha ciddi boyutlara taşınmaması açısından, günümüz risk faktörlerinin belirlenmesi (cinsiyet, yaş, flört ilişki durumu vb.) ve buna yönelik çalışmalar yapılması, bebeklikte gerçekleşen bağlanmanın, flört şiddetine yönelik tutumları ne düzeyde etkilediğini görmek, bu iki değişken arasındaki ilişkinin anlaşılması açısından önemli bir çalışmadır. Bu risk faktörlerinin ortadan kaldırılması ya da en aza indirilmesi konusunda fikir oluşturacağı açısından önem arz etmektedir. İlişkilerde sosyal hayatı etkileyen faktörlerin azaltılmasına yönelik çeşitli yöntemler oluşturabileceği de düşünülmektedir. Flört şiddetine ilişkin tutumlar için, güncel verilerin sağlanması, flört şiddeti ve bağlanma stilleri ile ilgili literatürde rastlanmayan bir çalışma olması açısından da önemli olduğu düşünülmektedir.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmanın sınırlılıkları aşağıdaki gibidir:

1. Araştırmanın örnekleme, evreni temsil etme bakımından sınırlıdır.
2. Araştırma, 2020-2021 yılında Türkiye'de online olarak eğitimini sürdüren lisans öğrencileriyle sınırlıdır.
3. Araştırma verilerinin toplanması ve ulaşılabilirliği, bulaş riski söz konusu olduğundan online platformlarla sınırlıdır.
4. Araştırmada elde edilen bulgular, kullanılan istatistiksel veri analiz yöntemleriyle sınırlıdır.

1.5 Tanımlar

Şiddet: Dünya Sağlık Örgütü (WHO), “fiziksel güç veya iktidarın kasıtlı bir tehdit veya gerçeklik biçiminde bir başkasına uygulanması sonucunda maruz kalan kişide yaralanma, ölüm ve psikolojik zarara yol açması ya da açma olasılığı bulunması” durumu olarak tanımlamaktadır (WHO, 2002).

Flört Şiddeti: Günümüzde çıkma olarak nitelendirilen yahut flört etme (dating), iki bireyin resmi bir nikâh ile evlilik akdine kadar ya da bu bireylerden birinin ya da ikisinin de yaşadıkları ilişkiyi bitirmek istedikleri sürece kadar, sosyal iletişim ya da faaliyetlerini tam ve net bir biçimde, beraber uygulayarak, birlikteliklerine etkin olarak devam etme olarak açıklanmaktadır (Straus, 2004).

Bağlanma: Altıncı aydan sonraki ilk ay itibariyle gelişim göstermekte olan ve bebeğin bakım verenle kurduğu duygusal ve fiziksel bağ olarak açıklanır (Bowlby, 1980).

2. BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Şiddet

Şiddet; etimolojik olarak bakıldığında; Arapça kökenli bir sözcük olarak dilimize geçmiş bulunmakta ve anlam olarak şiddet; kaba kuvvet, katı biçimde davranışlar sergilemek, sert, sertlik olarak betimlenmektedir (Kapıcıoğlu, 2008).

Türk Dil Kurumu (TDK) sözlüğüne bakıldığında ise; şiddet; kaba güç, bir hareketin gücün derecesi, sertlik, yeğlilik, bir hareketten doğan güç, hız, duygu ve davranışta aşırılık, karşıt görüşte olanlara kaba kuvvet uygulama olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2020).

Fransız dilinde şiddet (violence); baskı ve güç uygulayarak bir kişiye isteğinin dışında bir şeyler yapmak veyahut yaptırmak; psikolojik veya bedensel olarak acı verme, işkence uygulama, zorlama, saldırı, kaba kuvvet gösterme, vurma ve yaralama olarak tanımlanmaktadır. “Violence” kelimesi; Latince “violentia” kelimesi aracılığı ile Fransız diline girmiştir. Violentia (şiddet), güç, acımasız veyahut sert kişilik anlamlarında kullanılırken Violare kelimesi ise şiddet uygulayarak hareket etmeyi tanımlamaktadır. Kelimenin kökeni olan “vis” ise, farklı anlamlarının yanı sıra; erk, güç ve bedensel güç anlamlarını temsil etmektedir. ‘Bia’ kelimesinin eski Yunancada; bedensel güç ve bedensel gücün kullanımı ve bu gücü kullanana atıf anlamları bulunmaktadır. Fakat şiddet, güç kelimesi ve anlamlarını aşmaktadır, bunun sebebi ise şiddetin yaralama, öldürme, kişiyi sakat bırakma gibi zarar verici içeriklerinin olmasıdır. Fiziksel ve ruhsal yönden zarar verici her edim şiddet olarak tanımlanabilir (Alkan, 2019) .

Gücü kendisinde bulanın, güçsüz gördüğü kişiyi kontrol altına alması ve isteklerini yaptırmaları durumu, şiddet için en kabul görülen tanımdır (Akan ve Kıran, 2017).

Şiddet davranışı; aşırı öfkeli bir tutum sergilemek, hakaret içeren cümleler kurmak, başka bir kimseye zarar vermek, gururunu incitici söylemlerde

bulunmak, başka insanların haklarını yemek, fiziki açıdan acı vermek veyahut fiziki olarak müdahale göstermek şeklinde; anlam bulan bir davranıştır. Alenen veya örtülü bir şekilde güç gösterisinde bulunma, bireyi incitici davranışlarda bulunma, üstünlük kurmaya çalışma ve bunu sağlamak için agresif davranışlar sergileme, yalnızca fiziki açıdan değil psikolojik ya da cinsel olarak da zarar verme şeklinde de anlamlandırılabilir (Okutan, 2007).

Şiddet olgusu; çeşitli zamanlara ve çeşitli toplumlara göre değişim gösteren evrensel düzeyde bir etken olmaktadır. Şiddet olgusunun içerisinde saldırganlık dürtüsü barınmaktadır. Kişiler açısından; saldırganlık dürtüsünün öğrenilmesi toplumsallaşma süreci içinde yer almaktadır (Akkaş ve Uyanık, 2016).

İlk olarak bakıldığında şiddet ve saldırganlık kavramları birbirinden farklı olan kavramlar olarak algılansa da yapılan araştırmalar neticesinde bu iki kavramın birbirleri ile ilişkili olduğu görülmektedir. Kişilerde, doğuştan bulunan saldırganlık yönelimi ya da davranışının; diğer insanlara karşı zarar verici nitelikte dışa vurulması veya kullanılması, bunun sonucunda karşıdaki kişiye acı vermesi, şiddet olarak tanımlanmaktadır (Ayan, 2007). Şiddet, pek çok araştırmacının konusu olmuştur bunun nedeni ise varlığını sürekli bir biçimde devam ettirmesidir. Sosyologlar ise şiddet kavramını, farklı bir boyuttan olaya yaklaşarak bütüncül olarak ele almışlardır. Sosyologlara göre ise; şiddet davranışı ya da eylemi, saldırganlık davranışı ile iç içe bir bütün halindedir. Bu davranışlar daha çok birbirlerini tanıyan bireyler arasında gerçekleşmektedir. Şiddetin en temelinde saldırganlık vardır. Şiddet kavramı ise saldırganlık tutumunun uygulamaya dökülmesi durumudur (Vatandaş, 2003).

İnsanlığın var olmasından bu yana kendini göstermekte olan şiddet, günümüze kadar gelmiştir. Bireyler düşünce yapılarıyla, koyduğu sınırlılıklarla, kültürel özellikleriyle, cinsiyetleriyle birbirinden ayrı, biricik yaratılmıştır. Bu tür farklılıkların olması; bireylerin birbirleri ile hatta kendileriyle çatışmalar yaşamasına sebep olmaktadır. Bireylerin yaşam

kalitelerini önemli düzeyde etkileyen ve olumsuz izler bırakan şiddet olgusu, çoğu zaman fiziksel ya da psikolojik yönden hasar bırakırken kimi zaman da cinsel ve ekonomik yönden kendini göstermektedir (Çalışkan ve Çevik, 2018). Yaşam alanında sınırlandırmalar barındırmayan şiddet; küçük yaşlarda evin içerisinde başlar, aile hayatının içerisinde yer alıyorsa oradan da okul hayatına yansımakta, daha sonrasında ise bireyin hayatının bütününe yayılarak, her alana etkiler bırakmaktadır (Taşal ve Vural, 2011). Şiddetin, günlük yaşantıda gün geçtikçe kendisini daha fazla gösterdiği görülmektedir. Aynı evin içerisinde, eğitim kurumlarında, teknolojik aletlerde, toplu alanlarda, stadyumlarda, iş yerlerinde, caddelerde vb. yerlerde, şiddeti gözlemlemek mümkündür. Bu durumdan çıkarım yapacak olursak günlük yaşamın bir parçası olan şiddet, yaşamın aktığı ve insanların etkileşim içerisinde olduğu bütün alanlarda kendini göstermektedir (Kızmaz, 2006).

Aile içerisinde; şiddete şahitlik etmiş olan kişi, şiddet davranışını normal karşılar ve şiddet davranışına tekrardan şahit olması durumunda ya da şiddet davranışı sergilediğinde, durumu garipsemez. Ezilen taraf olan ya da ezilmeye şahit olan kadınlar, ataerkil sistemin kurbanlarıdır. Bu kadınların eğitim düzeyleri arttıkça, haklarının farkına varmaktadır ve ezilen taraf olmamaya direniş göstermeye başlarlar, şiddet durumunun artık normal olmadığını bilincindedirler. Erkeklerde ise durum daha farklıdır. Erkekler güç faktörünün bilincinde olup şiddet algılarında değişim göstermezler, böylelikle şiddet davranışı erkekler için daha kabul edilebilir olabilmektedir (Sünetçi, Say, Gümüştepe, Enginkaya, Yıldızdoğan ve Yalçın, 2016).

Temel ihtiyaçlarını giderme gereksinimi etkisinde, herhangi bir tehlike durumu olsun ya da olmasın, kendi türüne şiddet davranışları sergileyen yegâne canlı insanoğludur. (Sevinik ve Ceylan, 2016).

İnsanoğlunun gelişiminin hemen her döneminde şiddet içeren davranışlar görebildiği ve gösterebildiği görülmüştür (Karabacak ve Çetinkaya, 2015). Kişinin yaşamında önem arz eden süreçlerden biri; çocukluk döneminden erişkinliğe geçiş dönemine kadar olan gençlik dönemi olarak adlandırılır. Bu dönem oldukça dinamik bir dönem olup, psikolojik ve fiziksel değişimler

yaşanırken, aynı zamanda bu döneme has sorumluluk ve rollerin kazanıldığı dönemdir. Türkiye sınırları içerisinde; üniversitede eğitim gören genç bireylerin; makro çoğunluğu 18-25 yaş arasında olmakla birlikte, bu dönem gençlik tanımını karşılar niteliktedir (Turhan, İnandı, Özer ve Akoğlu, 2011).

Toplumumuzda şiddet olgularının yükselmekte olduğu ve gençleri de içine alarak genişlemeye başladığı gözlenmiş ve genç kesim tehlike içerisinde. Bugüne baktığımızda, toplumsal bir sorun olarak karşımıza çıkan şiddet, hem dünyada hem de Türkiye’de varlığını sürdürmeye devam etmektedir (Yıldırım ve Terzioğlu, 2018). Türkiye’de öğrenim görmekte olan bireylerin üniversite senelerini geçirmekte olduğu genç yetişkinlik döneminde, ergenliğin kargaşasına ilave olarak, farklı illerde eğitim görmeye başlaması, bulunduğu ilin çevresine ve kültürüne adapte olmaya çalışması, okuduğu mesleğin gereklilikleri açısından çalışmalara başlaması gibi problemlerle başa çıkması gerekmektedir (Karabacak ve Çetinkaya, 2015).

Kişilerin bu dönemi saygı ve sevgiden mahrum bir şekilde geçirmeleri, devamlı olarak onay ihtiyacından yoksun bırakılmaları, ihtiyaç duyduğu şeylerin yeterli önemi görmemesi vb. durumlarda; genç bireylerin, çevrelerine ve en önemlisi kendilerine karşı saldırgan tutumlar sergilemelerine neden olmaktadır (Öztürk, 1990).

Bu dönemde fizyolojik ve psikolojik açıdan değişim geçiren bireylerin, buna ek olarak; ailelerinden ayrılmış olmaları ve çoğunlukla yaşlılarının tesirinde kalmış olmaları, pek çok olumsuz durumu da birlikte getirmektedir (Baltaş ve Baltaş 1990).

2.1.1. Şiddet Davranışları

Şiddet olgusu, çeşitli disiplinler arasında yordandmaktadır. Şiddetin pek çok türü ve farklı biçimlerde dışavurumları vardır.

Şiddet davranışları; WHO’nun (2002) yayınlamış olduğu sağlık ve şiddet üzerine olan raporunda; kendine yönelik şiddet, kişiler arası şiddet ve kolektif şiddet olarak birbirinden ayrılan üç grup olduğu belirtilmiştir (WHO, 2002).

2.1.1.1. Kendine Yönelik Şiddet

Kendine yönelik şiddet türünde şiddeti uygulayan bireyin kendisidir bu durum da bireyin kendisinin mağrur konumda olması demektir. Kendilerine farklı metotlarda zarar verme davranışları sergilerler ve bunu fiziki olarak kendilerini yaralama, bıçak kullanarak bedene zarar verme ya da ilaç kullanarak yapmaktadırlar (İftar, 2016). Bireyin, farklı seviyelerde kendisine kasıtlı olarak zarar verici bir takım davranışlar sergilemesi, bireyin intihar düşüncelerinin bulunması ve uygulama girişimlerinde bulunması söz konusudur (Hatipoğlu, 2010).

2.1.1.2. Kişiler Arası Şiddet

Flört ilişkisi boyutunda yaşanan şiddet türlerinden biri (Hatipoğlu, 2010) olmakla birlikte, kişiler arası şiddeti türü adından da çıkarım yapılabileceği üzere bireylerin birbirleri ile arasında geçen şiddet türüdür. Kendi içerisinde de sınıflara ayrılır. Topluluk şiddeti ve partnerler arası, anne ve baba arası, kardeşler arası, sevgililer arası, eşler arası şiddet olarak ikiye ayrılmaktadır (İftar, 2016).

2.1.1.3. Kolektif Şiddet

Kolektif şiddet; belirli bir grubun, sosyal, ekonomik, politik amaçlarına giden yoldaki kazanımları için mübah gördüğü, diğer gruba uyguladığı şiddet türüdür (Hatipoğlu, 2010) Bir grubun politik, ekonomik ve sosyal gayelerini kazanma amacı güderek başka bir gruba uyguladığı şiddettir. Herhangi bir savaş durumu söz konusu olduğunda kolektif şiddet, devletler tarafından kullanılmaktadır. Devrimler, ayaklanmalar, etnik bazı gruplar, kabileler kolektif şiddet olarak algılanmaktadır. (Bal, 2014).

Maalesef ki günümüzde hiç kimse şiddetten muaf edilmiş konumda değildir. Bir gün hepimizin karşı karşıya kalabileceği bu toplumsal soruna göz yummak, görmezden gelmek, ileride başımıza gelebilecek olması durumunu ortadan kaldırmaz.

2.1.2. Şiddet Türleri

Şiddet türleri; şiddet olgusunun uygulanış biçimlerine göre; duygusal, fiziksel, sözel, ekonomik, cinsel şiddet olarak tanımlanmaktadır (Özdemir, 2019).

2.1.2.1. Psikolojik (Duygusal) Şiddet

Duygusal şiddet; duygu durumlarının ve duygusal açıdan gerekliliklerin; yaşanan öfke durumunun ve gerginliğin yok edilmesi amacı güderek, karşıdaki bireyi cezalandırma, aşağılama yollarına başvurarak tehdit ve yaptırım amacı güderek istismar etmesi durumudur (Sarıhan, 2019). Diğer şiddet tiplerinden iki açıdan ayırım göstermektedir. İlk olarak diğer şiddet türleri olan fiziksel ve cinsel şiddetten; somut olarak belirli bulgulara sahip olmaması açısından ayrılır. İkinci olarak da psikolojik/ duygusal şiddet tek olarak uygulanabildiği gibi pek çok şiddet olgularında beraber de görülebilmektedir. Özetle; fiziksel veyahut cinsel şiddet türüne maruz bırakılan birey, duygusal şiddete de maruz bırakılmaktadır (Polat, 2017).

2.1.2.2. Fiziksel Şiddet

Fiziksel şiddet; zorlamalar ve fiziksel gücün bir arada kullanımıyla; karşı tarafın istemediği bir biçimde temas davranışları sergilemek olarak tanımlanmaktadır. Bile isteye karşıdaki bireye; tokat atma, itme, ısırma, sarsma, tekme atma, çekiştirme, kişinin beden bütünlüğüne zarar verme, madde kullanımına zorlama vb. fiziksel davranışlar örnek olarak gösterilebilir. Fiziksel şiddet türünde illaki bireyin canı yanması ya da beden bütünlüğünde değişiklikler olması gerekmemektedir (Öztürk, 2017). Türkiye sınırları içerisinde gerçekleşen araştırmaların sonucunda; fiziksel olarak cezalandırma yollarına başvurulduğu ortaya çıkmakta, bu durumun ise özellikle aile yapıları geleneksel olan kesimlerde görüldüğü ortaya çıkmaktadır. Bu kesimlerde ve bu aile yapılarında; dövme, dayak atma, vurma, tokat atma bireyi terbiye etmek için kullanılmaktadır. Bu durumun bir sonucu olarak ailesinde şiddete dolaylı yoldan ya da dolaysız maruz bırakılan kişiler, diğerlerine de şiddet uygulamakta ve bu bir döngü halini almaktadır. Şiddet olgusu, öğrenilen bir davranış biçimi olarak belirlenmektedir (Yiğitcan, 2013).

2.1.2.3. Sözel Şiddet

Sözel şiddet, ağır hakaretlerde bulunma, aşağılama, bireyin özgüveninin sarsılmasına neden olma, bireyin küçük düşmesine sebebiyet veren lakaplar

takma, alay etme gibi davranışların, kişiyi, sindirmek, kontrol etmek, korkutmak gibi amaçlar güderek kullanılması durumudur (Çetiner, 2006).

2.1.2.4. Ekonomik Şiddet

Ekonomik şiddet, birey üzerinde bazı yaptırımlarda bulunmak, bireyi tehdit etmek amacıyla, parayı bir güç aracı olarak kullanması durumudur (Sarıhan, 2019). Ekonomik istismar ise; çocuğun haklarını ihlal eden iş ya da işlerde, düşük ücretler karşılığında çalıştırılması veyahut çalışması bu sebeplerle; çocuğun gelişimini engellemesi durumudur (Koç, 2007).

2.1.2.5. Cinsel Şiddet

Cinsel şiddet; kavramını duyduğumuzda ilk olarak aklımıza tecavüz ve kadın bir arada gelmektedir. Yabancı kişiler tarafından uygulanan saldırı olabildiği gibi aile, arkadaş, eş vb. kişiler tarafından da uygulanan cinsel şiddet, ilk olarak aklımıza gelenin aksine her iki cinsiyet içinde tehlike arz etmektedir. Fiziksel istismarın haricinde, cinsel sözel saldırılar, cinsel konulu filmler izletmeye kadar pek çok şekilde karşımıza çıkabilir. Bu bakımdan değerlendirmeye alındığında, buz dağının görünen kısmının haricinde, cinsel şiddet geniş bir kitlenin problemidir. Cinsel şakalar, cinsel içerik barındıran sorularla kişiye rahatsızlık verme, hikâyeler anlatma, kelimeler kullanma, ilk sırada gelmekte olan cinsel şiddet şekli olduğu belirtilmiştir (Gürhan, Erdoğan ve Seyran, 2020).

Alanyazına baktığımızda; ortaya konulan araştırmalarda, insanlarda ve hemen hemen tüm hayvanlarda, türlerinin erkek olanları, dişi olanlara oranla daha şiddete meyilli oldukları tespit edilmiştir. İnsanoğlunda yağmalama eylemi, doğaya zarar verme girişimleri içeren davranışların özü tüm canlı âleminin barındırdığı saldırganlık dürtüsünden ziyade, sosyal alanda gözlem veya farklı yollarla öğrenilen bir davranış çeşididir. Bu davranışlar farklı sebeplerle de ortaya çıkabilmektedir (Sevinik ve Ceylan, 2016).

Yapılmış olan çalışmalardan çıkan sonuçlar neticesinde, şiddetin psikolojik, biyolojik ve toplumsal nedenlerinin olabileceği sonucu ortaya çıkmaktadır. Bireyin geçmişinde şiddete tanıklık etmesi ya da maruz kalması, psikolojik rahatsızlıklar, kişilik bozuklarından olan paranoid kişilik bozukluğuna sahip

olması, dürtü ve ihtiyaçlarının doyuma ulaşmış olmaması durumunda ortaya çıkan engellenme durumu, psikolojik nedenler arasındadır (Vatandaş, 2003; Subaşı ve Akın, 2003; Kesebir ve ark., 2011; Özdemir ve ark.,2011). Bireyin kullanmış olduğu ilaçlar ve bağımlılığa sebebiyet veren maddeler, beyinde oluşum gösteren nörokimyasal bozukluklar ve vücutta serotininin az bulunuyor olması, şiddetin biyolojik nedenleridir (Subaşı ve Akın, 2003; Erten ve Ardali, 2007; Gök, 2009). Ataerkil sistem, bireyin yoksul durumda olması, eğitim almamış olması, savaş durumu, göç yaşanması durumu, şiddetin yansıtılmasında olumlu yönde tutumlara sahip olmasına sebebiyet veren medya, toplum içinde normal olarak görülmesi, yadırganmaması ve destek görüyor olma durumu toplumsal ve kültürel nedenler arasında olmaktadır (Balcioğlu, 2001; Çivi ve ark., 2008; Durmuş, 2013).

Farklı şiddet türlerinin uygulanması sonucunda, dünya genelinde, her sene 1,3 milyonu aşkın insan hayatını kaybetmektedir. Bunun anlamı; global bazda can kaybı oranının % 2.3'ünü kapsamaktadır. Şiddet, dünya genelinde can kaybı nedenleri arasında dördüncü sırada gelip, 15-44 yaş arasını içine almaktadır. Buna ilaveten; evrensel rakamlara baktığımızda, pek çok insanın, neredeyse her an süregelen bir şekilde ölüm ile sonlanmayan yüksek düzeyde şiddet mağduru olduğunu görmekteyiz. Bu şiddet türlerini ele alacak olursak, duygusal, ruhsal ve cinsel olarak istismara uğrayanlarla birlikte, hastanelerin acil servislerinde ölümcül olmayan darbeler sonucu çeşitli yaralanmalarla tedavi altına alınan şiddet kurbanlarını da barındırır. Nitekim WHO'nun 2002 ve 2014 yıllarında, yayınlamış oldukları en kapsamlı raporlar da bu sebepten ötürü oluşum göstermiştir. Bu raporların kapsamına baktığımız zaman, aile bireyleri, sosyal hayattan yakın arkadaşlar, kan bağı olan ya da olmayan tanıdık kişiler ve tanıdık olmayan kişiler arasında ortaya çıkan şiddeti, çocuğa karşı sergilen kötü muameleyi, gençler arasında oluşan şiddeti ve şiddet davranış biçimlerinden kişiler arası şiddeti konu almaktadır (WHO, 2014).

Fiziksel yaralanmalar, şiddet mağduru olmaktan dolayı negatif yönde zihinsel, bilişsel, davranışsal, cinsel sağlık ve ürolojik anlamda çeşitli sağlık problemleri, kronik rahatsızlıklar daha ön planda görülmektedir (WHO, 2014).

Şiddetin her türü, insanın sosyal ve fiziksel alanlarında tüm hayatı süresince, olumsuz sağlık problemlerini beraberinde getirmektedir.

2.1.3. Flört Şiddeti

Şiddetin türlerinden birisi olan flört şiddeti çiftlerin ilişkilerinde birbirlerine uyguladığı fiziki, sözlü, cinsel ve duygusal şiddet ile görünür olarak veya gizli bir şekilde şiddet içeren davranışlar sergilemesi ve birbirlerine kısıtlamalar getirmeleridir (Aslan, Vefikuluçay, Zeyneloğlu, Erdost ve Temel, 2008). Amerikan Hastalık Koruma ve Önleme Merkezi'nin tanımlamasına göre; "çiftler arasındaki ilişki içerisinde herhangi bir fiziki şiddet, cinsel saldırı, sözlü ve duygusal kötü davranışlar" bütünüdür. Diğer bir tanıma göre de fiziki güç ya da kısıtlamanın başka birisine acı çektirmek veya onu yaralamak için kullanılması ve tehdidi şeklinde açıklanmıştır. Şiddet hakkında verilen diğer tanımlara bakıldığında flört şiddeti ile diğer şiddet türleri arasında benzer davranışlar görülmektedir. Modern olarak verilen flört şiddeti tanımlarında ilişki yaşanan çiftin cinsel, fiziki veya psikolojik bütünlüğünü tehdit edecek ve bu anlamda gösterilen her türlü zararlı düşünce ve davranış flört şiddeti kapsamına girmektedir (Yumuşak, 2013).

Flört şiddeti; Finley'e (2011) göre genel anlamda, sinsi bir şekilde, fark edilmeden, ortaya çıkmaktadır. İlgı ve kıskançlık olayını aşk diye yorumlayan, iki durumu birbirine karıştıran kişiler, ilişkinin başlarında karşı tarafın davranışlarına müdahale, kontrol etme, ne giydiğinden, kimlerle görüştüğüne, nerelere gittiğine kadar, bir karışma halinde başlamakta olan tutumların, ilişkinin ilerleyen zamanlarında, karşı taraf üzerinde kontrol sahibi olabilmek ve bir güç göstergesi halinde; şiddet ve amaçlı tacize evrildiği belirtilmektedir (Türk, Hamzaoğlu ve Yayak, 2020).

Flört şiddetinde; ilişki içerisinde olan kişilerden biri diğer kişiye kötü davranarak kendi gücünü devam ettirmeye ve karşısındaki kontrol altına almaya çalışmaktadır. Kişiler bu şiddetin gizli kalmasını, duyulmamasını tercih edebilmektedirler. Bu şiddet türü çoğu zaman aile içi şiddet gibi kişilerin özeli olarak görüldüğünden dolayı müdahale edilmesi zor hale gelmektedir. Flört şiddeti, bireyler arasında hiçbir şekilde ayırım yapmaya gerek duymaksızın bütün sosyo-ekonomik seviyelerdeki insanlar arasında

yaşanabilir. Batıdaki ülkelerin bir kısmında yapılmış olan bir takım araştırmalara göre flört ilişkilerinin yaklaşık olarak %20'sinde herhangi bir şekilde şiddet meydana gelmektedir. Yine başka bir araştırmaya göre ise; bu şiddetin ortaya çıkmasında ailenin çocuğuna uyguladığı kötü davranışlar neden olabilmektedir. Aile ortamında şiddete maruz kalan çocuklarda ileri yaşlarında problemlerli davranışlar ve saldırganlık sorunları görülmektedir (Aslan ve ark., 2008).

Diğer ilişkilerde olan çatışmalar gibi iki birey arasında geçen romantik ilişkilerde de çatışmalar yaşanabilmekte ve bazı zamanlarda kişilerde yıkım oluşturabilecek bazı sonuçlar doğuran şiddet türlerine çözüm olabileceği düşünülmektedir, başvurulabildiği görülmektedir (Atakay, 2014)

Fiziksel ve psikolojik yönden birçok sorunlara yol açmakta olan flört şiddeti, kısa ve uzun vadede ortaya çıkabilmektedir. Çalışmalar sonucunda; flört şiddetinin; madde bağımlılığı, özgüven azalmaları, uyku problemleri, beslenme bozuklukları, intihar etme girişimleri, TSSB, cinsellikle bulaşabilen hastalıklar, istenmeden oluşan gebelik, öfke patlamaları, kardiyovasküler rahatsızlıklar, yaralanma ve ölüm gibi ağır sonuçlara sebebiyet verebileceğini ortaya konulmaktadır. Yine benzer bir biçimde; adölesan dönemdeki şiddetin, birey yetişkinlik evresine geldiğinde de yaşanması mümkün görülen, şiddete gebe olduğu ve sonraki jenerasyona etkisi olabileceği bildirilmektedir (Hatipoğlu, 2010; Selçuk, Avcı ve Mercan, 2018).

2.1.3.1. Flört Şiddetinin Nedenleri

Bireylerin ergenlik dönemlerinde yaşamış olduğu flört ilişkileri şiddete yol açabilmektedir. Bu dönemdeki ilişkiler bireylerin kişilik gelişiminde önemli bir yer edinmesine karşın şiddete olan eğilimlerini de etkileyebilmektedir. Bunların sebebi; kadınlarda erken yaşlarda flört ilişkilerine başlamak, erken yaşlarda cinsel olarak deneyim kazanmak, ailelerde olan şiddete şahit olmak nedenleriyle şiddetin benimsenmesidir. Erkeklerde ise şiddete olan eğilimi arttıran faktörlerde alkole ve maddeye olan bağımlılık, asosyallik, şiddete maruz kalmış olmaları ya da şahit olmalarıdır. Bu faktörler şiddetin normal bir davranış olarak görülmesine sebep olmaktadır. Alkol ve madde bağımlısı olmak da şiddete yol açabilir. Bu yöndeki şiddetin geneli cinsel şiddet olarak görülmektedir. Yapılan araştırmalarda alkol kullanımı olan erkek bireylerin

kullanmayanlara oranla daha fazla problem çıkarttıkları görülmüştür. Diğer bir araştırmada ise bu yönde çıkan şiddet olaylarında kurban olan tarafın genellikle kadınlar olduğu görülmüştür. Bireylerde olan kendini beğenmişlik durumu (narsizm) da çiftler arasındaki şiddete yol açabilmektedir. Yapılan araştırmalarda narsist kişilik özelliği gösteren bireylerin negatif geri bildirimlerde tepki gösterme eğiliminin oldukları görülmüştür (Mihçioğur ve Akın, 2015).

Aile içi şiddet de bu yönde bir şiddet eğilimi ortaya çıkmasında önemli derecede etkilidir. Aile içerisinde şiddet gören çocuğun yetişkinlik zamanında da şiddet yönelimi göstermesi olası bir durumdur. Aile içinde şiddet maruz kalınmasa bile buna tanık olunması bile çocuğun ilerideki davranışlarını etkileyebilmektedir (Kaya Sakarya, 2013).

Flört şiddeti de aile içi şiddet kadar müdahale etmesi oldukça zor, ilişki yaşayan bireylerin, kendi aralarında çözüme ulaştırmaya çalıştıkları ve kendi özellikleri olarak değerlendirdikleri, tarafların bunu ellerinden geldiğince gizlediği ya da gizlemeye çalıştığı bir şiddet türüdür. Aile içi şiddetin yaşandığı ailelerde büyüyen ve bu duruma maruz bırakılan çocuklar, ileriki senelerde; davranış problemleri yaşamakta, asosyal davranışlar sergilemekte, saldırgan tutumlarda bulunmakta ve kişiler arası ilişkilerde yetersiz bir biçimde yaşayabilmektedirler (Aslan ve ark., 2008).

Cinsiyet faktörü de; flört şiddetinin meydana gelmesi bakımından önemlidir. Çalışmalara bakıldığında, flört şiddetini daha fazla destekleyen tarafın erkekler olduğu sonucuna varmışlardır. Bütün faktörlerin yanı sıra; flört şiddetinin belirlenmesinde önemli bir rol oynayan, flört şiddetine yönelik tutumlardır. Bu tutumlar, destekleyici yönde ise, şiddetin boy gösterdiği bir ilişkinin içinde bulunma olasılığı, diğer durumlara göre daha fazladır (Yıldırım ve Terzioğlu, 2018).

2.1.3.2. Flört Şiddeti Türleri

Flört şiddetinde görülmekte olan şiddet boyutları üç ana başlıkta toplanabilir. Bu boyutlar; fiziksel şiddet, psikolojik şiddet, cinsel şiddettir. Şiddet davranışları, farklı farklı başlıklarda toplanmış dahi olsalar birbirleri

arasında keskin bir çizgi bulunmamaktadır, birbirleri ile iç içedirler (Aslan ve ark., 2008).

Fiziksel şiddette; partnerine karşı tokat atma, saç çekme, tekmeleme gibi davranışlar içerirken; psikolojik şiddette ise partnerine karşı; küfür, tehdit, onur kırıcı davranışlar vb. görülmekte, cinsel şiddette ise, cinsel olarak dokunmak, cinsel davranışlara zorlama davranışları içermektedir (Health Canada, 1995).

2.1.3.2.1. Fiziksel Şiddet

Fiziksel şiddet, şiddet denildiğinde ilk olarak akla gelen ve kolay bir şekilde göze çarpan formdur. İlk olarak akla gelmesinin nedenleri kişiler üzerinde yaratmış olduğu fiziksel şiddetin zararlarının ve mağdur olma durumlarının diğer şiddet türlerine göre daha kolay şekilde fark edilebilmesidir (Uluocak, Gökulu ve Bilir, 2014).

Çiftlerin birbirlerinin bedenlerine kasıtlı olarak zarar vermeleri fiziksel flört şiddetidir. Birbirlerine vurmaları, yumruk veya tokat atmaları, bir şeyler fırlatmaları, silah ya da bıçak kullanmaya teşebbüs etmeleri, ısırılmaları ve saç çekmeleri, sıkıştırılmaları örnek olarak verilebilir (Çakır Koçak ve Öztürk Can, 2019).

Flört ilişkisi yaşayan kadınlar ve erkeklerde fiziksel şiddet kavramının yaygınlık durumu ile ilgili bir çalışma yapılmış ve bu çalışma otuz bir üniversitede on altı ülkede gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmanın sonuçları doğrultusunda; geçen bir yıllık süreçte fiziksel şiddet yaşayan katılımcıların en düşük olan oran %17 bulunmuş, %44.7 oranında ise en yüksek olarak saptanmıştır. Bu araştırmada ek olarak otuz bir üniversite içerisinde yirmi birinde kadın üniversite öğrencilerinin flört aşamasında olan ilişkilerinde erkek üniversite öğrencilerine kıyasla daha çok fiziksel şiddet yaşadıkları tespit edilmiştir (Straus, 2004).

2.1.3.2.2. Cinsel Şiddet

Cinsel şiddet, flört edilen bireyi kontrol altına alarak, tehdit altında tutarak, bireyi korkutarak izni olmadan cinsel birlikteliğe zorlama, izni dışında zoraki

bir temas söz konusu olması davranışlarını kapsamaktadır (Kılınçer ve Tuzgöl Dost, 2014).

Çiftlerden birisinin diğerini cinsel birlikteliğe veya yakınlık yaşanma durumuna zorlaması, cinsel konularda “hayır” kelimesini kabul etmemesidir. Karşı tarafın istememesine rağmen birlikte olduğu kişiyi öpmeye çalışması ve dokunmaya çalışması, bir madde ya da alkol etkisindeyken yani bilinci yerinde değilken cinsel birliktelik kurmaya çalışması, cinsel ilişki sırasında, sonrasında ya da öncesinde kaba ve küçümseyici bir davranış göstermesi cinsel flört şiddetine örnek olarak verilebilir (Çakır Koçak ve Öztürk Can, 2019).

Kadın Dayanışma Vakfı bir araştırma gerçekleştirmiş ve araştırmanın sonucunda, kadınların yarısından fazlasının istemediği halde cinsel davranışlara mazur kaldığı, %20’ sinden fazlasının ise; hoş karşılamadığı, hoşlanmadığı bir biçimde cinsel davranışa maruz kaldığı sonucuna ulaşmıştır (Özcan, 2009).

Yapılan bir araştırmada cinsel ve fiziksel şiddetin yaygınlığının saptanması amacıyla on beş yerleşim merkezine, on ülkede bakılmıştır. Araştırma sonucunda ise; ilişkilerde yaşanan fiziksel şiddet durumunun görülme sıklığı %13 ile %61 arasında tespit edilmiştir (Ayhan, 2020).

2.1.3.2.3 Psikolojik Şiddet

Partnerin korkmasına, kendine olan güveninin azalmasına, suçlu hissetmesine neden olan; duygu ve davranışlarını kontrol altına alan söz ve eylemlerin tümünü kapsar. Fiziksel şiddet daha kolay fark edilebilen bir özelliğe sahipken; duygusal şiddeti fark etmek ve tanımlamak zordur, bu nedenle uzun vadede daha zarar verici olabilir (Öztürk, 2017). Çiftlerin birbirlerine karşı korkuya sebep olacak, karşılıklı saygıyı zedeleyecek ve güven kaybına neden olacak şekilde davranması ya da konuşmasıdır. Örnek olarak çiftlerden birinin diğerine lakap takması, sesini yükseltmesi, küfür etmesi veya hakaret etmesi, ne giyinmesi ya da ne yapması gerektiğini söylemesi, başkaları karşısında küçük düşürecek davranışlar yapması, tehdit etmesi, suçlamada bulunması, incitici etkide bir eleştiride bulunması, koruma

adı altında yönlendirmede bulunması, aralarında bulunan sırları başka kişilere anlatması verilebilir (Çakır Koçak ve Öztürk Can, 2019).

2.1.3.2.4. Sosyal Flört Şiddeti

Sosyal flört şiddetinde; flört ilişkisi yaşayan bireylerden birinin diğerinin sosyal anlamdaki ilişkilerini yasaklaması ya da kısıtlaması, kontrol altına almaya çalışması veya çevresinden koparmaya çalışması, yalnız kalmasına kadar sebep olabilecek davranışlar sergilemesidir. Sosyal şiddete örnek olarak sosyal olarak yakın olduğu kişilerle veyahut aile bireyleri ile görüşmesini kısıtlaması ya da hiç izin vermemesi, kışkırdığını sebep olarak göstererek arkadaşlık kurduğu kişilerle olan ilişkilerini engellemesi ya da onlara zaman ayırsa bile ayırdığı zaman için flört ilişkisi yaşadığı kişiyi suçlaması, onunla konuşmaması, devamlı olarak başka insanlarla flört edip etmediğini takip etmesi, toplu alanlarda ya da yakın çevresinde rezil edilmekle tehdit edilmesi gibi durumlar örnek gösterilebilir (Mor Çatı Kadın Sığınma Vakfı, 2018).

2.1.3.2.5. Dijital Flört Şiddeti

Flört ilişkisi bulunan kişilerden birisinin diğerine ait teknolojik aletleri karşı tarafı kontrol etmek için kullanması ve bunları kullanarak tehditte bulunmasıdır. Dijital ortamdaki sosyal medya hesaplarını kontrol etme ve şifrenin istenmesi, bu ortamlarda kimlerle arkadaşlık kurabileceğine kısıtlama getirilmesi, video veya fotoğraf göndermek için baskı yapması, şahsi bilgisayarını ya da cep telefonunu kontrol etmesi, devamlı olarak mesaj göndermesi ve hemen cevap beklemesi, en son ne zaman online olduğunu kontrol altında tutması örnek olarak verilebilir (Çakır Koçak ve Öztürk Can, 2019).

Kişinin izni dâhilinde olmadan, bireyin özeli olan hesaplar hakkında verilere ulaşmak için ele geçirme çabaları, şifrelerine ulaşabilmek adına her yolu mübah görmesi, kişinin fotoğraflarını, videolarını yahut ses kayıtlarını habersiz bir şekilde diğer insanlara yollaması, manipüle etmeye çalışması (intikam pornografisi), bireye ulaşabilmek adına, sosyal yaşamındaki bireylere, ailesine ya da mesai arkadaşlarına rahatsızlık vermek, bazı özel

uygulamalar sayesinde kişinin nerede olduğuna dair izinsiz bilgiler edinme, sosyal mecralarda kişinin onurunu zedeleyebilecek yanlış aktarımlarda bulunmak, kısa mesaj ya da video aracılığıyla hakaret içerikli söylemlerde bulunmak da dijital şiddetin örneklerindedir (Yıldırım, 2019).

2.1.3.2.6.İsrarlı Takip

Psikolojik ve sosyolojik yönden incelendiğinde, “ısrarlı takip” “stalking” kavramı literatüre kazandırılan yeni bir olgu olmamasına rağmen, bu olgunun hukuki açıdan bir vasıf kazanması yenidir. Kelimenin aslı İngilizce olup, dilimize; “dadanma”, “sırnaşma” “musallat olma”, olarak tercüme edilen bu kavram hakkında pek çok disiplin ilgili çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Dilimizde bu kavramın tercümesinin yerleşik bir karşılığının olması bu sebeplerden dolayı oldukça zordur (Doğan, 2014).

Birbirinden ayrılan çiftlerin ya da halen birlikte olan çiftlerin birbirlerini devamlı olarak takip etmesi ve izlemesidir. Bu davranış kişide korku hissine sebep olmayı ve göz korkutmayı amaçlar. Çiftlerden birinin diğerine haber vermeden bulunduğu ortama gelmesi ya da gittiği ortamlarda karşısına çıkması, devamlı olarak hediye alması, sosyal çevresiyle iletişime girmesi ve bu kişilerden bilgi edinmeye çalışması örnek olarak verilebilir (Kaplan, 2020).

2.1.3.2.7.Ekonomik Şiddet

Ekonomik şiddet; çiftlerin birbirleri ile olan ilişkilerinde; kontrol ve güç sağlamaya çabalamalarıdır. Çiftlerin birbirlerinin maddi harcamalarına müdahale etmesi, kazanç elde ettikleri meblağı ya da harcamalarını kontrol etme çabaları, kişinin özeli olan kazanç ya da harcama dokümanlarını görmek adına şifrelerini bilmek istemeleri gibi davranışlar örnek gösterilebilir. Çiftlerden birinin diğerinin kazancını ya da olanaklarını elinden almaya çalışması durumu ve ekonomik olarak özgürlüğüne kısıtlamalar getirmesi de ekonomik şiddet alt başlıkları altında ele alınabilmektedir (Sarıhan, 2019).

2.1.3.3. Flört Şiddetinin Boyutu

Flört şiddeti tanımı tecavüzdən başlayarak cinayete kadar uzanan genel bir alanı kapsamaktadır. Yapılan araştırmalarda flört şiddetinin dünya genelinde görülme sıklığı %10 ile %55 arasında bulunmaktadır. En fazla flört şiddeti görülen yaş grupları 16-24 arasında olarak tespit edilmiştir. Buna

bakıldığında ise üniversitede okuyan öğrencilerin risk grubu içerisinde yer aldığı görülmüştür. En az beş öğrenciden birisi geçmişte yaşamış olduğu ilişkilerde fiziki şiddete maruz kalmışlardır. Üniversitede çiftler arasında olan şiddet oranı %20 ile %30 arasında tespit edilmiştir. Fiziki oran ise %16-62 arasındadır (Mıhçıokur ve Akın, 2015).

Flört şiddetinde üniversitelerin risk grubu içerisinde olmasının düşünülmesi, bu öğrenci grubunu odak noktası haline getirmede etkindir (Carr ve VanDeusen, 2002).

2.1.3.4. İlişkilerdeki Şiddeti Motive Eden Risk Faktörleri

Çiftler arasındaki kıskançlık, kontrol altına alma hissi, agresyonun boşaltılması, cinsellik hakkında ortak bir fikir birliğinin olmaması sonucu ortaya çıkan şiddet içeren davranış ilişkideki kişinin inancına göre kendini iyi hissetmesini sağlayabilecek bir inançtır. Şiddete neden olan motive edici davranışlar üzerine yapılan bazı araştırmalara göre erkeğin fiziki olarak güçlü görünümü sebebiyle erkekler tehlikelidir ve acı verebilecek durumlardan kaçabilmek için daha fazla alternatiflere sahip oldukları görülmektedir. Kadınlarsa savunma yapmak ve kendini korumak amacıyla davranış olarak daha agresif yöntemler kullanmak durumunda oldukları savunulmaktadır. İlişkilerde kişisel özellik olarak şiddeti motive eden nedenlerden biriside tepkisellik, dürtüsellik ve kişiyi agresyona yöneltmektir. Çiftler arasında genel olarak agresyona neden olan duygular öfke, kıskançlık, hayal kırıklığı ve incinme duygusudur. En sık olarak görünen ve şiddete neden olan duygu ise kıskançlık duygusu olarak dikkat çekmektedir. Bilimin reel yüzünü düşündüğümüzde, şiddet kavramı, tek sebeple açıklanamaz ve algılanamaz. Bu yüzden; şiddetin var olması için, birden fazla sebebe ihtiyaç vardır (Tezcan, 1996). Çiftlerin birbirleri ile ilişki kurmalarında olan başarısızlık ve problem çözme yeteneklerinde olan eksiklikler de şiddete neden olan faktörler arasındadır (Hatipoğlu, 2010).

2.2. Bağlanma

Bowlby'nin (1973) geliştirdiği Bağlanma Kuramı literatürde; çocuğun dünyaya geldikten sonra kendisine bakım veren kişinin (anne veya bakıcı), çocuğun davranışlarına karşı, göstermiş oldukları karşı tepkilere göre, özüne ve dış

dünyaya ilişkin zihinsel modellerini oluşturması ile açıklanmıştır. Bu tepkilere karşı; çocuğun, gülümsemesi, yakınlık arayışı, sosyalleşme çabası gibi davranışlar geliştirmesi, bağlanma kuramlarını oluşturmaktadır (Gündoğan, 2015). Bebeğin gelişimi boyunca süren ve gerçekleşen sosyal, duygusal ve bilişsel gelişimlerinin başarılı olmasında, bağlanma büyük rol almaktadır (Çelen, 2007).

Çocukların ebeveynleri ile yaşamış oldukları ilişki kapsamında, bağlanmanın üç farklı biçimi görülmektedir. Bunlar; güvenli bağlanma, güvensiz- kaçınan bağlanma ve güvensiz- kaygılı bağlanmadır.

2.2.1. Güvenli Bağlanma

Çocuk için güven hususunda başrol annedir. Çocuk annenin gittiğini fark ettiğinde, oyun oynamayı kesmesi ve stres düzeyinin artması, annenin merkezdeki kişi olduğunu, destekleyici davranışlardır. Fakat annenin ayrılmasına gösterilmiş olan reaksiyonlar, annenin geri dönmesi ile sonlanır. Çocuk annesinin döndüğünü fark ettiğinde, güvenli ortamına geri dönüş sağlar. Bakım veren kişi ile tekrar iletişime geçer ve kendini güvenli ortamında hissettiği için rahatlar.

2.2.2. Güvensiz-Kaçınan Bağlanma

Çocuk, bakım veren kişinin ortamdaki ayrılışına, ender olarak ağlar ve bakım veren kişi döndüğünde, onunla aynı ortamda bulunmaktan kaçınır. Bu tür bağlanmada, çocuk, ayrılık durumuna tepkisiz kalır. Bakım veren kişi dönse dahi onunla temas kurmaz ve rahatlamazlar.

2.2.3. Güvensiz-Kaygılı Bağlanma

Çocuk, ayrılık öncesi de kaygılı durumdadır, bakım veren kişi ortamdaki ayrıldığında yaşadığı anksiyete daha da artar. Bakım veren kişi ortama döndüğünde, ambivalent davranışlar sergilerler. Ayrılık durumuna reaksiyon gösterip, taşkınlık çıkarırlar ve sakin kalamazlar (Collins ve ark., 2002).

Bağlanma, anne ile bebek ya da birincil bakım veren arasında kurulan bebeğin kendisini güvende hissetmesini sağlayan kuvvetli duygusal bağ olarak tanımlanmaktadır (Hazan ve Shaver, 1994). Bebeğe, yaşamı sürdüğü

müddetçe avantajlar sağlayan, bağlanma davranışı, bebeğin ebeveynleriyle ilişkisi ne kadar güçlü olursa ilerde kendini tehlikeler karşısında korunması da o denli güçlü olabilmesini de sağlamaktadır (Yeter, 2016).

Çocuk dünyaya geldikten sonra; anne veya bakım veren kişi ile oluşturduğu bağlanma, yetişkinlik çağındaki sosyal yaşantısının yanında, insanlarla kurduğu iletişim ve yaşayacağı duygusal ilişkiler hususunda da etkin bir rol oynamaktadır (Hazan ve Shaver, 1994). Gittleman ve ark.'nın (1998) da yapmış oldukları çalışmada, aile ile kurulan bağlanma türlerinin, yaşam boyunca toplumsal ve duygusal ilişkilerinde rol aldığını açıklamışlardır.

Hazan ve Shaver'e (1987) göre; yetişkinlerde yaşanan duygusal ilişkiler de bağlanma sürecinin içerisinde. Ebeveynleriyle kurdukları bağlanmada olduğu gibi, romantik ilişki yaşamakta olan çiftler arasında da benzer bağlar oluşmaktadır. Güvenli, kaçınan ve kaygılı bağlanma gerçekleştiren kişilerin duygusal ilişkilerinin nasıl değişim gösterdiğini incelemiştir. Kendine güveni olan, yakın ilişkilerinde de güvenli hisler yaşayan kişilerin güvenli bağlanma stili ile bağlanma gerçekleştirdiği; adından da anlaşılacağı üzere, kaçınan bağlanma stili ile bağlanma gerçekleştiren bireyler, kaçınan tavırlar sergilemektedir. Bağlanma türlerinde, romantik ilişkinin endişeli, sıkıntılı ve kaygılı olan grubu ise; kaygılı bağlanma biçimine sahip olan bireylerdir.

Griffin ve Bartholomew'e (1994) göre; güvenli bağlanan kişide, benlik algısı ve olumlu modellerin rol aldığı çocukluk çağı yaşantıları mevcuttur. Bu tür bağlanmada, birey düşük anksiyete hisseder ve dolayısıyla kaçınma düzeyi de aynı orantıda düşüş gösterir. Yani bu tür bağlanmanın mevcut olduğu bireylerin, benlik algısı ve sosyal yakınlık düzeyleri yüksektir. Kaygılı-saplantılı bir biçimde bağlanan bireyde ise; pozitif yönde başkaları modeli mevcutken diğer yandan benlik algıları düşük düzeydedir. Bu tür bağlanma gerçekleştiren bireylerde; değersiz hissetme ve bu değersizlik hislerinden kaynaklı diğerlerine karşı yakın tutumlar sergileyerek değer görmeyi bekleme durumları hâkimdir. Kaçınan bağlanmada; benlik algısı olumlu, negatif yönde başkaları modeli birlikte görülmektedir. Bu tür bağlanma gerçekleştiren bireylerde ise; bağımsızlık ağır bastığından, ötekilere karşı olumlu olmayan

beklentiler taşıdığından, yakın olmaktan kaçınma durumu söz konusudur. Son bağlanma stili korkulu bağlanmadır ve benlik algısı da başkaları modeli de olumsuz yöndedir. Bu bağlanma stilinde bağlanan bireyler, karşısındakilere sonuna kadar bağlı olması durumunu, kendilerini değerli hissedebilmek için yaparlar buna rağmen olumsuz beklentiler barındırdıklarından yakınlık kuramazlar.

2.3. Yetişkin Bağlanması

Berman ve Sperling (1994), yetişkin bağlanmasının, fiziksel ya da ruhsal alanda güven oluşturabilecek kişi veya kişilerle temas kurmayı isteme ve bu teması devam ettirme amaçlı sabit bir yönelim olarak açıkladığı araştırmasında; bağlanma sistemi kavramının, bireyin hayatının herhangi bir evresinde fiile dökme potansiyeli taşımakta olan bir davranışsal sistem olduğunu da vurgulamıştır (Ersoy Kart, 2002).

Yetişkin bağlanma stilleri üzerinde Bartholomew ve Horowitz dört farklı bağlanma modeli oluşturmuştur. Bu çalışmada benliğe ve diğer bireylere ilişkin görüşlerin olumlu ya da olumsuz olması esasına dayandırılarak iki boyut üzerinde sınıflandırmışlardır ve korkulu, saplantılı, kayıtsız, güvenli olmak üzere dört bağlanma stili ayırt edilmektedir (Kantarıcı, 2009).

2.3.1. Güvenli Bağlanma Stili

Güvenli bağlanma stiline sahip olan bireyler, benlik algılarında kendilerine karşı, sosyal yaşantılarında ise başkalarına karşı olumlu tutumlar sergilerler. Öz benliklerinde olumlu tutumlar barındırdıklarından dolayı, bu kişiler, değerli oldukları inancı taşımaktadırlar. Sosyal hayatlarında kabul edici bir tutum sergiler ve bu bireyler duyarlı bireylerdir. Yakın ilişkiler kurmakta başarılıdırlar (Açık, 2008).

2.3.2. Saplantılı Bağlanma Stili

Bu tür bağlanma stiline sahip kişiler, başkalarına karşı olumlu değerlendirmelere sahipken, self-benliklerinde negatif bir algıya yer vermektedirler. Saplantılı bağlanma stiline sahip kişiler; dış çevre tarafından kabul görülüp, sevildiklerini düşünmezler. Yaşadıkları romantik ilişkilerde saplantılı bir tutum içerisindedirler (Yıldırım, 2009).

2.3.3. Korkulu Bağlanma Stili

Korkulu bağlanma stiline sahip olan bireylerin kendilik algıları olumsuz olduğundan dolayı, diğerleri tarafından da olumsuz tutumlarla değerlendirileceğinden korku duymakta ve endişe etmektedirler. En büyük korkuları reddedilmektir. Kendilerine oldukları gibi başkalarına karşı da olumsuz yaklaşımlar sergiler, güven problemleri yaşamakta, kuşkucu davranışlar da sergilemektedir. Bundan dolayı; insanların self-benliğini inciteceğinden korkar ve yakın ilişkiden uzak dururlar (Sarı, 2008).

2.3.4. Kayıtsız Bağlanma Stili

Kayıtsız bağlanma stiline sahip olan bireyler; güvenli bağlanma stiline sahip olan bireyler gibi, self-benliklerine ait olumlu yaklaşımlara sahiptirler fakat başkalarına ait düşünceleri ise korkulu bağlanmadaki gibi olumsuzdur. Yakın ilişki konusunda çekimser kalmayı tercih ederler ve gereksiz olduğunu savunurlar (Zeytinoğlu, 2013).

2.4. İlgili Araştırmalar

Karabacak ve Kodan Çetinkaya'nın (2005) yapmış oldukları çalışmada ailede şiddete tanık olma değişkeninin şiddeti kabul etme düzeyine göre incelemiştir. Bu çalışmada ortaya çıkan sonuç; ailede şiddete tanık olan kişilerin, şiddet mağduru olmayan kişilere göre daha fazla kabullenici olduklarıdır.

Deniz'in (2008) yaptığı bir araştırmada cinsiyet değişkeni ve güvenli bağlanma arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Kız öğrencilerde güvenli bağlanma türüne sahip öğrencilerin puan ortalamaları 20.17 iken erkek öğrencilerin aynı bağlanma biçime sahip olanlarda puan 21.92 bulunmuştur. Yapılan t testi sonucunda $t = -4,43$ olarak saptanmıştır. Bu istatistiksel bilgiler ışığında erkek öğrencilerin güvenli bağlanma biçimi puan ortalamaları kız öğrencilerin güvenli bağlanma biçimi puan ortalamalarına göre anlamlı düzeyde yüksek olarak değerlendirilmiştir.

Arslan ve ark.'nın (2008) yaptıkları Ankara'da bulunan üniversite öğrencileri örneklemlerinde, sınıf düzeylerini değişken olarak incelemiştir. Bu hususta elde edilen bulgular; birinci sınıftaki öğrencilerin %40'ının

örnekleme bulunan tüm öğrencilerin ise %28,6'sının flört şiddetine tanıklık ettiği şeklindedir. Bununla birlikte son sınıfların ise ilk sınıflara göre flört şiddetine daha fazla maruz kaldıkları da açıklanmaktadır. Aynı bulgu yirmi dört yaş üstü öğrenciler içinde belirtilmiştir.

Erözkan'ın (2011) bağlanma biçimleri ile sosyodemografik değişkenler arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında, güvenli bağlanma ile cinsiyet değişkenine göre t-testi incelendiğinde erkeklerin ortalamaları, kızların ortalamalarından daha yüksek çıktığı gözlenmiştir. Korkulu bağlanmada ise aksine kızların t-testi puanının daha fazla olduğu gözlenmiştir. Saplantılı bağlanma ve kayıtsız bağlanmada ise herhangi bir fark bulunamamıştır. Bu çalışmada yaş değişkeni f-testi ile incelendiği zaman ise yaş düzeyi ve bağlanma stilleri arasında herhangi bir anlamlı ilişki kurulamamıştır.

Özgür, Yörükoğlu ve Baysan Arabacı'nın (2011) yaptığı çalışmada flört şiddeti ile cinsiyet değişkeni arasındaki ilişki hakkında; kadınların erkeklere göre daha az saldırgan olduğu saptanmıştır. Yine erkeklerin bu hususta daha fazla şiddete meyilli oldukları ve şiddeti onaylayıp, kabul ettikleri tespit edilmiştir.

Kaya Sakarya'nın (2013) yapmış olduğu çalışmada sınıf düzeyi değişkeni ele alındığında, flört şiddeti tutumunda kabul edicilik açısından herhangi bir anlamlı farklılık görülmemiştir.

Gündoğan'ın (2015) yapmış olduğu bağlanma tarzları ve çift uyum düzeyindeki ilişkinin araştırdığı çalışmasında ise; güvensiz bağlanma ile çift uyum düzeyi arasında negatif ilişki gözlenmiştir. Bununla birlikte güvensiz bağlanma tarzına sahip bireylerde şiddet oranının daha fazla olduğu gözlemlenmiştir. Güvensiz-güvensiz bağlanmanın görüldüğü çiftlerde şiddet, diğer bağlanma türlerine göre daha yüksek oranda gözlemlenmiştir. Bununla birlikte fiziksel şiddet en yaygın olarak güvensiz-güvensiz bağlanmanın görüldüğü çiftlerde rastlanılmıştır.

İftar'ın (2016) sunmuş olduğu çalışmada ise flört şiddetine yönelik destekleyici tutum ile yaş değişkeni arasında herhangi bir doğru orantı bulunmadığını savunmuştur.

İftar'ın (2016) sınıf düzeyi değişkenini ele aldığı, flört şiddeti tutumunu değerlendirdiği çalışmasında ise sonuç; üniversitenin ilk senesinde olan öğrencilerin puanlarının diğer üniversite öğrencilerine göre daha yüksek olduğudur. Şiddeti kabul etme dışında, uygulama değişkeninde ise ilk ve son sınıf öğrencilerin daha fazla aktif rol aldığı gözlenmiştir.

Yıldırım'ın (2016) gerçekleştirmiş olduğu çalışmasında kadın katılımcıların, erkek katılımcılardan daha fazla flört şiddetini reddettiği gözlenmiştir.

Korkmaz'ın (2017) yapmış olduğu çalışmada; saplantılı bağlanma türüne sahip bireylerde ilişkide yalnızlıktan mutlu olmayan ve üst derecede bir ayrılık anksiyetesi yaşadıklarını belirtmektedir.

Karatay, Karatay, Gürarlan Baş ve Baş'ın (2018) bir grup üniversite öğrencisi ile gerçekleştirmiş oldukları çalışmalarında çocukluk çağında şiddete uğrama oranının %51,8; şiddete sık sık tanıklık etme oranının %37,8; flört şiddetine maruz kalma oranının %28,6; partnerine şiddet uygulama oranının %22,1; şiddet sebebi ile duygusal ilişkisini sonlandırma oranının ise %13,9 olduğunu saptamışlardır. Aynı çalışmada geçmişte şiddete uğrama ve tanıklık etme ile flört şiddeti davranışı arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Uysal Venema'nın (2018) yaptığı araştırmaya göre gelir düzeyi orta düzeyde olanların, kötü düzeyde olanlardan daha düşük derecede fiziksel şiddete başvurduklarını açıkladıklarını vurgulamıştır. Fiziksel şiddetin gelir düzeyine göre farklılık gösterdiğini, gelir düzeyi arttıkça fiziksel şiddetin azaldığını tespit etmiştir. Aynı araştırmada flört şiddeti kurbanı olma ve flört şiddeti faili olma arasındaki ilişki gözden geçirildiğinde yaş değişkeninin yalnızca psikolojik şiddet uygulama ve psikolojik şiddete maruz kalma üzerinde etkisi olduğunu belirtmektedir. Cinsiyet değişkeni ve flört şiddetinin, cinsel şiddet mağduru olmak dışında herhangi bir alt boyut ile arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Araştırmada yordanan bir diğer değişken ise ilişki süresidir. Bu değişken ile flört şiddeti uygulama ve de flört şiddetine maruz kalma ilişkisi değerlendirildiğinde, ilişki süresi ile aralarında herhangi bir anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Bağlanma türlerinden güvensiz bağlanmanın flört şiddeti faili olma ve flört şiddeti kurbanı olma arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Yolcu'nun (2019) yapmış olduğu çalışmada üniversite öğrencilerinde cinsiyet değişkeni incelendiğinde; erkeklerin, kadınlara göre daha fazla flört şiddetini destekleyen tutumlara ve düşüncelere sahip oldukları gözlenmektedir.

Yolcu'nun (2019) Mersin Üniversitesi iki, üç ve dördüncü sınıf öğrencilerini örneklem olarak aldığı araştırmasında flört şiddetine yönelik tutumun yaş ve tecrübeyle doğru orantılı olarak ilerlediği gözlenmektedir. Yani sınıf düzeyi ve yaş arttıkça flört şiddetinin desteklenmediği bu çalışmada gözlenmiştir. Bir diğer yandan

Yolcu'nun (2019) yaptığı çalışmada bağlanma türlerine göre flört şiddetine yönelik tutumlar değerlendirildiğinde güvenli, kayıtsız ve korkulu bağlanma biçimleri ile birlikte değerlendirilen ve en çok anlamlılık gösteren saplantılı bağlanma türüne sahip olan üniversite öğrencilerinde flört şiddetine yönelik destekleyici bir yaklaşım görülmektedir. Diğer türler ile herhangi bir anlamlı bağ kurulmamakla birlikte, flört şiddeti ve saplantılı bağlanma türü arasında anlamlı negatif ilişki kurulmuştur.

Yolcu ve Akbay'ın (2020) Mersin Üniversitesi'nde 555'i erkek, 214'ü kadın olmak üzere toplam 769 öğrenciden oluşan örneklem grubuyla yaptıkları çalışmada; flört şiddetine maruz kalan bireylerin algılanan ilişki özyeterliği ve benlik saygısının daha düşük olduğu gözlenmektedir. Bununla birlikte saplantılı bağlanma biçiminin de benlik saygısı, algılanan ilişki özyeterliği ile birlikte saplantılı bağlanma türünün de flört şiddetine yönelik tutumları anlamlı derece yordadığından söz edilebilmektedir.

3.BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde, yapılan araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, araştırmada kullanılan veri toplama araçları ve çalışma sonucunda elde edilen verilerin çözümlenmesinde yararlanılan istatistiksel yöntemler konusunda açıklamalar yapılmıştır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Üniversite öğrencilerinde flört şiddeti ve bağlanma algılarına ilişkin nicel veriler toplanacaktır. Araştırma, ilişkisel tarama modelinde betimsel bir araştırmadır. İlişkisel (Korelasyonel) araştırmalarda, “iki ya da daha çok değişken arasındaki ilişkinin herhangi bir şekilde bu değişkenlere müdahale edilmeden incelenmesi” amaçlanır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2010). Yapılan bu çalışma; Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddetine Yönelik Tutumlarının Bağlanma Stilleri ile ilişkisi incelenerek, flört şiddetine yönelik tutumların, bağlanma stillerine göre değişip değişmediği hakkında bilgi sahibi olabilmek adına, yürütülen bir çalışmadır.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2020-2021 yılında Türkiye’de bulunan üniversitelerde eğitim gören üniversite öğrencileri oluşturacaktır. Araştırmanın örneklemini ise; örneklem bilinmeyen olduğu için kolayda/uygun örnekleme yöntemine göre seçilen 440 üniversite öğrencisi oluşturacaktır. Anket yapılacak öğrenci sayısı, Yüksek Öğretim Kurulu tarafından kamuoyuna paylaşılan ‘lisans’ öğrenci sayısı üzerinden, güvenilirlik seviyesi %95 oran ile hesaplanmıştır, 384 olarak hesaplanmış, toplamda 440 kişi üzerinden değerlendirme yapılmıştır. Araştırmacı tarafından online platformda oluşturularak (Google Form), uygulanan anket; üç bölümden oluşmaktadır. Verilerin Online toplanması; içinde bulunduğumuz pandemi sürecinde yaşadığımız kısıtlılıklar ve bulaş riskinin olması göz önünde bulundurulmasından kaynaklıdır.

Örnekleme ilişkin frekans dağılımları Tablo 1’de verilmiştir:

Tablo 1.*Sosyo-demografik özelliklerin betimleyici istatistikleri*

Demografik değişkenler (n=402)	N	%	
Cinsiyet	Erkek	139	34,6
	Kadın	263	65,4
	Toplam	402	100,0
Sınıf	1	85	21,1
	2	230	57,2
	3	45	11,2
	4	42	10,4
	Toplam	402	100,0
Ebeveyn evliliği devam ediyor mu?	Evet, devam ediyor	344	85,6
	Hayır, devam etmiyor	58	14,4
	Toplam	402	100,0
Anne Eğitim Düzeyi	Okur yazar değil	16	4,0
	Okur yazar	18	4,5
	İlkokul mezunu	163	40,5
	Ortaokul mezunu	94	23,4
	Lise mezunu	66	16,4
	Üniversite ve üstü	45	11,2
	Toplam	402	100,0
	Okur yazar değil	3	,7
Baba Eğitim Düzeyi	Okur yazar	6	1,5
	İlkokul mezunu	108	26,9
	Ortaokul mezunu	89	22,1
	Lise mezunu	107	26,6
	Üniversite ve üstü	89	22,1
Kardeş Sayısı	Toplam	402	100,0
	1	150	37,3
	2	94	23,4
	3	67	16,7
	4	36	9,0
	5 veya daha fazla	28	7,0
	Hiç yok	27	6,7
	Toplam	402	100,0
Gelir Düzeyi	İyi	73	18,2
	Kötü	21	5,2
	Orta	308	76,6
Flört Süresi (yıl)	Toplam	402	100,0
	0-1	110	27,4
	2-4	60	14,9
	5-7	15	3,7
	Yok	217	54,0
Ailede Şiddete Maruz Kaldınız mı?	Toplam	402	100,0
	Evet	57	14,2
	Hayır	345	85,8
	Toplam	402	100,0

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada; Sosyo- Demografik Bilgi Formu, Flörtte Şiddete Yönelik Tutumlar Ölçekleri (FŞYTÖ) , Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği (ÜBBSÖ) kullanılmıştır.

3.3.1. Sosyo-Demografik Bilgi Formu

Üniversite öğrencilerinin sosyo-demografik bilgilerini toplamak amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan sorulardan oluşan ve kişisel bilgilere yönelik bir formdur. Araştırmada katılımcılardan sosyo-demografik bilgilerine ilişkin (cinsiyet, yaş, sınıf, anne- babanın evliliğinin devam edip etmeme durumu, anne-babanın eğitim durumu, kardeş sayısı, aile gelir durumu, flört ilişki durumu, ailede şiddete maruz kalıp kalmama) toplamda on adet soru ile veriler toplanmıştır.

3.3.2. Flörtte Şiddete Yönelik Tutumlar Ölçekleri

Flört Şiddetine Yönelik Tutum Ölçekleri 1999 yılında Dating Violence Research Team, Byer ve Price tarafından geliştirilmiştir. “Flörtte Şiddete Yönelik Tutumlar Ölçekleri” kız ve erkeklerin flört sürecinde psikolojik, fiziksel ve cinsel şiddet tutumlarını belirleyebilmek amacı ile geliştirilmiştir.

Ölçeklerin orjinal formunda, flört şiddetinin Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği için Cronbach alpha değeri 0,83; Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği için Cronbachalpha değeri 0,83; Erkeğin Flörtte Uyguladığı Cinsel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği için 0,87, Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği için Cronbach alfa değeri 0,75 ve Kadının Flortte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği'nin Cronbach alfa değeri 0,85'dir.

Yumuşak ve Şahin (2014) tarafından Türkçe'ye çevirisi ile geçerlilik güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Ölçeklerin güvenilirliğini belirlemek üzere yapılan Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmış ve Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği'nin iç tutarlılık Cronbach

alfa değerinin 0.81, Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği'nin iç tutarlılık Cronbach alfa değerinin 0.87, Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği'nin iç tutarlılık Cronbach alfa değerinin 0.75, Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği'nin iç tutarlılık Cronbach alfa değerinin 0.82 olduğu görülmektedir. Elde edilen sonuçlar ölçeklerin Türkçe formlarının güvenilir olduğunu göstermektedir (Yumuşak ve Şahin, 2014).

3.3.3. Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği

Bireylerin bağlanma stillerini belirlemek amacıyla Erzen (2016) tarafından geliştirilmiştir. Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği, 18 madde ve 3 alt ölçeğe sahiptir, beşli likert (1: kesinlikle katılmıyorum, 5: kesinlikle katılıyorum) tipinde hazırlanmıştır. Ölçek, bağlanma stilleri arasında, hangi bağlanma stilinin daha yüksek olduğunu belirlediğinden toplam puan hesaplanmamaktadır. İlk alt ölçek Kaçınan Bağlanma Stili'dir ve 7 maddeden (m1, 3, 5, 9, 12, 15, 18) oluşur. Güvenli Bağlanma Stili ise ikinci alt ölçektir ve 5 maddeden (m4, 7, 10, 13, 16) oluşur. Üçüncü alt ölçek olan 'Kaygılı-Kararsız Bağlanma Stili 6 maddeden (m2, 6, 8, 11, 14, 17) oluşur.

Güvenilirlik analizi ölçümü sonucunda; kaçınan, güvenli ve kaygılı-kararsız bağlanma stilleri için Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayıları .80, .69 ve .71 değerlerinde olduğu saptanmıştır. Ölçeğin alt boyutlarından olan Güvenli Bağlanma Stili, alt boyutu olumlu, diğer ikisi ise olumsuz özellikleri ölçmekte olduğundan ölçeğin toplam iç tutarlılık katsayısına bakılması olası değildir.

3.4. Veri Analizi

Bu araştırmada, erkek-kadının flört şiddetine ilişkin tutumları ve bağlanma stillerinin çeşitli sosyo-demografik özelliklere göre farklılıkları ve erkek-kadın flört şiddeti tutumları ve bağlanma stilleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Ayrıca flört şiddetine yönelik tutumların (kadın-erkek) bağlanma stilleri tarafından yordanmakta olup olmadığına bakılmıştır. Veri analizlerinin öncesinde, katılımcılar arasındaki uç değerler Z puanları hesaplanarak araştırma dışı bırakılmıştır. Z puanı olarak -3,29 ile +3,29 üzeri olanlar araştırmaya dâhil edilmemiş ve 402 katılımcının verileri incelenmiştir. Katılımcılara yöneltilen

sosyo-demografik oluşturduğu kategoriler bakımından flörte yönelik psikolojik ve fiziksel şiddet ile bağlanma stilleri boyutlarının farklılaşma düzeyleri istatistiksel analiz yöntemleriyle incelenmiştir. Analizlerde, grupların karşılaştırılmasında, dağılımın homojenliği gözetilerek (bir grup içerisinde $n \geq 30$ olmak koşuluyla) parametrik ölçüm yöntemleri uygulanmıştır. İkili bağımsız gruplarda Bağımsız gruplar t-testi; ikiden fazla grup içeren değişkenlerin karşılaştırılmasında ise Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) uygulanmıştır. Grupların homojen olmaması halinde (bir grup içerisinde $n \leq 30$ olduğunda) parametrik olmayan ölçümler tercih edilmiştir. Parametrik olmayan ölçümlerde ikili gruplar için Mann Whitney U Testi ve ikiden fazla grup içeren değişkenlerin karşılaştırılmasında Kruskal Wallis Testi uygulanmıştır. Karşılaştırma analizlerinde, örneklemin dağılımına göre parametrik veya parametrik olmayan ölçümlerin tercih edilmesi anlamlı bulgular elde edilmesi açısından önemlidir. Parametrik olmayan ölçümler, parametrik olanlara kıyasla güvenilirliği daha az olan yöntemler olmasına karşın, homojen dağılımın sağlanamadığı değişken gruplarında parametrik ölçümlerin tercih edilmesi uygun kabul edilmemektedir.

'Merkezi limit teoremine' göre normal dağılıma sahip olduğu varsayılan bir evrenden gelen ve bağımsız gözlemlerden oluşan örneklem her biri, örneklem büyüklüğü otuz ve üzerinde olmak koşuluyla normal dağılım göstermektedir. Ayrıca evrenden bağımsız olarak, örneklem büyüdükçe dağılımın şekli normal dağılıma yaklaşmaktadır ve parametrelere yönelik olarak yapılacak çıkarımların geçerlik ve güvenilirlik düzeyleri artabilir (Wilcox, 2017; Ravid, 2011).

Araştırmada, flört şiddetine ilişkin tutumlar ve bağlanma biçimleri alt boyutları arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla Pearson Korelasyonu uygulanmıştır. İlişkili olduğu saptanan değişkenlerin yordayıcılığını incelemek amacıyla, her bir alt boyut bağımlı değişken olarak alınmak üzere basit doğrusal çoklu regresyon analizi uygulanmıştır. Analizlerde anlamlılık değeri 0,05 ve 0,01 düzeyinde alınmıştır.

Tablo 2.

Araştırmada kullanılan ölçekler ve alt boyutlarının puan ortalamaları, standart sapma, çarpıklık ve basıklık değerleri

<i>Değişkenler</i>	<i>\bar{X}</i>	<i>N</i>	<i>Ss</i>	<i>Çarpıklık</i>	<i>Basıklık</i>
Yaş	20,47	402	1,471	,970	,821
Erkeklerin Flörtte Psikolojik Şiddetine İlişkin Tutum	35,38	402	5,147	,022	,994
Erkeklerde Flörtte Fiziksel Şiddete İlişkin Tutum	28,29	402	3,551	-,087	3,190
Kadının Flörtte Psikolojik Şiddetine İlişkin Tutum	21,17	402	6,639	1,302	2,600
Kadının Flörtte Fiziksel Şiddetine İlişkin Tutum	27,49	402	4,999	-,471	2,236
Güvenli Bağlanma	19,94	402	3,775	-1,381	3,006
Kaçınan Bağlanma	15,31	402	5,486	,679	,375
Kaygılı/Kararsız Bağlanma	17,29	402	5,646	,060	-,576

Tablo 2’de araştırmada kullanılan ölçeklerin toplam ve alt boyut puanlarıyla katılımcıların yaş ortalamaları, standart sapma, çarpıklık ve basıklık değerleri verilmiştir. Dağılımlar incelendiğinde, araştırma için parametrik ölçümlerin yapılması açısından uygun olan -3 ve +3 çarpıklık ve basıklık değerlerinin elde edildiği görülmektedir.

Tablo 3.*Araştırmada kullanılan ölçeklerin toplam skorlarının iç tutarlılık katsayıları*

Ölçekler	Cronbach Alfa İç Tutarlılık Katsayısı	Madde Sayısı
Erkek Flörtte Şiddet Psikolojik Şiddet Alt Boyutu	,50	15
Erkek Flörtte Şiddet Fiziksel Şiddet Alt Boyutu	,81	12
Kadın Flörtte Şiddet Psikolojik Şiddet Alt Boyutu	,83	11
Kadın Flörtte Şiddet Fiziksel Şiddet Alt Boyutu	,71	12
Güvenli Bağlanma	,73	5
Kaçınan Bağlanma	,79	7
Kaygılı/kararsız Bağlanma	,82	6

Tablo 3'te araştırmada kullanılan ölçeklerin iç tutarlılık katsayıları verilmiştir. Bulgulara göre, flört şiddeti tutumları boyutlarının iç tutarlılık katsayısının erkek psikolojik şiddet için ,50; kadın psikolojik şiddet için ,83; erkek fiziksel şiddet için ,81 ve kadın fiziksel şiddet için ,71 olarak bulunmuştur. Bağlanma stillerinde ise güvenli bağlanma ,73; kaçınan bağlanma ,79 ve kaygılı/kararsız bağlanma ,82 olarak bulunmuştur.

4. BÖLÜM

BULGULAR

Bu bölümde; betimsel istatistik kısımlar tablo olarak sunulmuştur. Belirlenmiş olan sosyodemografik değişkenler ve uygulanan ölçeklerin yordandığı tabloların analizleri yorumlanmıştır. Analizi yapılan tabloların yorumları, oluşturulan tabloların altında açıklama olarak verilmiştir.

Tablo 4.

Cinsiyet değişkeni bakımından katılımcıların flörtte şiddet tutumları ve bağlanma stili boyutlarının bağımsız gruplar t-testi bulguları

Ölçekler	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	t	p
Erkeklerin Flörtte Psikolojik Şiddetine İlişkin Tutum	Erkek	139	20,90	4,521	5,23	<0.01**
	Kadın	263	18,46	4,413		
Erkeklerde Flörtte Fiziksel Şiddete İlişkin Tutum	Erkek	139	17,23	6,710	4,26	<0.01**
	Kadın	263	14,79	4,679		
Kadının Flörtte Psikolojik Şiddetine İlişkin Tutum	Erkek	139	21,10	7,872	5,51	<0.01**
	Kadın	263	17,13	6,281		
Kadının Flörtte Fiziksel Şiddetine İlişkin Tutum	Erkek	139	23,58	7,562	2,68	,01**
	Kadın	263	21,74	5,918		
Güvenli Bağlanma	Erkek	139	19,96	3,530	,05	,96
	Kadın	263	19,94	3,904		
Kaçınan Bağlanma	Erkek	139	15,91	5,328	1,58	,11
	Kadın	263	15,00	5,552		
Kaygılı/Kararsız Bağlanma	Erkek	139	17,23	5,278	-,16	,87
	Kadın	263	17,33	5,840		

**p ≤ 0,01

*p ≤ 0,05

Tablo 4'te katılımcıların cinsiyetine göre flört şiddeti tutumları ve bağlanma stilleri alt boyut puanlarını incelemek için bağımsız gruplar t-testi yapılmıştır. Analiz bulgularına göre, erkeklerin flörtte psikolojik şiddete başvurmasına ilişkin tutum ($t_{(400)}=5,234$; $p \leq 0,01$) erkeklerin flörtte fiziksel şiddete

başvurmasına ilişkin tutum ($t_{(400)}=4,256$; $p\leq 0,01$), kadınların flörtte psikolojik şiddete başvurmasına ilişkin tutum ($t_{(400)}=5,512$; $p\leq 0,01$) ve kadınların flörtte fiziksel şiddete başvurmasına ilişkin tutum ($t_{(400)}=2,683$; $p\leq 0,01$) alt boyut puanları erkeklerde anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur.

Tablo 5.

Anne baba evliliği değişkeni bakımından katılımcıların flörtte şiddet tutumları ve bağlanma stili boyutlarının bağımsız gruplar t-testi bulguları

Ölçekler	Anne-Baba evliliği	N	\bar{X}	Ss	T	p
Erkeklerin Flörtte Psikolojik Şiddetine İlişkin Tutum	Evet, devam ediyor	344	19,32	4,517	,20	,84
	Hayır, devam etmiyor	58	19,19	5,073		
Erkeklerde Flörtte Fiziksel Şiddete İlişkin Tutum	Evet, devam ediyor	344	15,56	5,532	-,64	,522
	Hayır, devam etmiyor	58	16,07	5,893		
Kadının Flörtte Psikolojik Şiddetine İlişkin Tutum	Evet, devam ediyor	344	18,43	6,875	-,49	,62
	Hayır, devam etmiyor	58	18,93	8,475		
Kadının Flörtte Fiziksel Şiddetine İlişkin Tutum	Evet, devam ediyor	344	22,33	6,590	-,33	,74
	Hayır, devam etmiyor	58	22,64	6,593		
Güvenli Bağlanma	Evet, devam ediyor	344	20,01	3,797	,93	,35
	Hayır, devam etmiyor	58	19,52	3,643		
Kaçınan Bağlanma	Evet, devam ediyor	344	15,18	5,503	-1,16	,24
	Hayır, devam etmiyor	58	16,09	5,365		
Kaygılı/Kararsız Bağlanma	Evet, devam ediyor	344	17,15	5,649	-1,26	,21
	Hayır, devam etmiyor	58	18,16	5,597		

* $p\leq 0,05$

** $p\leq 0,01$

Tablo 5'te katılımcıların ebeveynlerinin medeni durumuna göre flört şiddeti tutumları ve bağlanma stilleri alt boyut puanlarını incelemek için bağımsız gruplar t-testi yapılmıştır. Analiz bulgularına göre, anne babalarının hala evli olup olmaması durumu bakımından erkek ve kadın flört şiddeti tutumları puanları ve bağlanma stilleri puanları anlamlı farklılık göstermemektedir ($p\geq 0,05$).

Tablo 6.

Anne eğitim düzeyi değişkeni bakımından katılımcıların flörtte şiddet tutumları ve bağlanma stili boyutlarının Kruskal Wallis testi bulguları

Ölçekler	Anne eğitim durumu	N	Sıra \bar{X}	χ^2	sd	p	Anlamlı farklılık
Erkeklerin Flörtte Psikolojik Şiddetine İlişkin Tutum	İlkokul mezunu	163	187,49				
	Ortaokul mezunu	94	196,45	3,60	3	,31	
	Lise mezunu	66	173,70				
	Üniversite ve üstü	45	164,56				
	Toplam	368					
Erkeklerde Flörtte Fiziksel Şiddete İlişkin Tutum	İlkokul mezunu	163	197,64				
	Ortaokul mezunu	94	162,96	7,10	3	,07	
	Lise mezunu	66	183,75				
	Üniversite ve üstü	45	182,98				
	Toplam	368					
Kadının Flörtte Psikolojik Şiddetine İlişkin Tutum	İlkokul mezunu	163	195,12				
	Ortaokul mezunu	94	165,07	7,59	3	,05	
	Lise mezunu	66	171,59				
	Üniversite ve üstü	45	205,56				
	Toplam	368					
Kadının Flörtte Fiziksel Şiddetine İlişkin Tutum	İlkokul mezunu	163	190,98				
	Ortaokul mezunu	94	166,53	5,42	3	,14	
	Lise mezunu	66	179,16				
	Üniversite ve üstü	45	206,40				
	Toplam	368					
Güvenli Bağlanma	İlkokul mezunu	163	182,13				
	Ortaokul mezunu	94	201,26	4,56	3	,21	
	Lise mezunu	66	165,53				
	Üniversite ve üstü	45	185,90				
	Toplam	368					
Kaçınan Bağlanma	İlkokul mezunu	163	183,69				
	Ortaokul mezunu	94	163,89	9,63	3	,02*	4-2
	Lise mezunu	66	189,58				
	Üniversite ve üstü	45	223,02				
	Toplam	368					
Kaygılı/Kararsız Bağlanma	İlkokul mezunu	163	191,81				
	Ortaokul mezunu	94	170,67	2,68	3	,44	
	Lise mezunu	66	180,86				
	Üniversite ve üstü	45	192,26				
	Toplam	368					

* $p \leq 0.05$ ** $p \leq 0.01$

Tablo 6'da katılımcıların anne eğitim değişkenine göre flört şiddeti tutumları ve bağlanma stilleri alt boyut puanlarını incelemek için Kruskal Wallis testi yapılmıştır. Analiz bulgularına göre güvenli bağlanma ($\chi^2=9,627$; $p\leq 0,01$) alt boyutu anlamlı farklılık göstermektedir. Farklılığın kaynağını saptamak için yapılan ikili grup Mann Whitney U testi bulgularına göre anneleri üniversite mezunu olan katılımcıların kaçınan bağlanma puanları anlamlı düzeyde en yüksektir.

Tablo 7.

Baba eğitim düzeyi değişkeni bakımından katılımcıların flörtte şiddet tutumları ve bağlanma stili boyutlarının Kruskal Wallis testi bulguları

Ölçekler	Baba eğitim durumu	N	Sıra \bar{X}	χ^2	sd	P	Anlamlı farklılık
Erkeklerin Flörtte Psikolojik Şiddetine İlişkin Tutum	İlkokul mezunu	108	202,23	10,73	3	,01*	1-2 3-2
	Ortaokul mezunu	89	169,37				
	Lise mezunu	107	220,96				
	Üniversite ve üstü	89	189,47				
	Toplam	393					
Erkeklerde Flörtte Fiziksel Şiddete İlişkin Tutum	İlkokul mezunu	108	210,05	5,63	3	,13	
	Ortaokul mezunu	89	176,12				
	Lise mezunu	107	204,67				
	Üniversite ve üstü	89	192,83				
	Toplam	393					
Kadının Flörtte Psikolojik Şiddetine İlişkin Tutum	İlkokul mezunu	108	203,92	4,39	3	,22	
	Ortaokul mezunu	89	175,35				
	Lise mezunu	107	200,10				
	Üniversite ve üstü	89	206,53				
	Toplam	393					
Kadının Flörtte Fiziksel Şiddetine İlişkin Tutum	İlkokul mezunu	108	200,00	2,68	3	,44	
	Ortaokul mezunu	89	185,83				
	Lise mezunu	107	191,24				
	Üniversite ve üstü	89	211,46				
	Toplam	393					
Güvenli Bağlanma	İlkokul mezunu	108	198,53	1,51	3	,68	
	Ortaokul mezunu	89	208,12				
	Lise mezunu	107	188,80				
	Üniversite ve üstü	89	193,88				
	Toplam	393					
Kaçınan Bağlanma	İlkokul mezunu	108	188,38	4,42	3	,22	
	Ortaokul mezunu	89	184,28				
	Lise mezunu	107	200,20				
	Üniversite ve üstü	89	216,33				
	Toplam	393					
Kaygılı/Kararsız Bağlanma	İlkokul mezunu	108	199,02	2,50	3	,47	
	Ortaokul mezunu	89	190,10				
	Lise mezunu	107	209,66				
	Üniversite ve üstü	89	186,23				
	Toplam	393					

* $p \leq 0.05$ ** $p \leq 0.01$

Tablo 7’de katılımcıların baba eğitim düzeyi değişkenine göre flört şiddeti tutumları ve bağlanma stilleri alt boyut puanlarını incelemek için Kruskal Wallis testi yapılmıştır. Analiz bulgularına göre erkeklerin flörtte psikolojik şiddete başvurmasına ilişkin tutum ($\chi^2=10,727$; $p\leq 0,01$) alt boyutu anlamlı farklılık göstermektedir. Farklılığın kaynağını saptamak için yapılan ikili grup Mann Whitney U testi bulgularına göre babaları ilkokul ve lise mezunu olan katılımcıların erkeklerin flörtte fiziksel şiddete başvurmasına ilişkin tutum puanları daha yüksek bulunmuştur.

Tablo 8.

Kardeş sayısı değişkeni bakımından katılımcıların flörtte şiddet tutumları ve bağlanma stili boyutlarının Kruskal Wallis testi bulguları

Ölçekler	Kardeş sayısı	N	Sıra \bar{X}	χ^2	sd	P	Anlamlı farklılık
Erkeklerin Flörtte Psikolojik Şiddetine İlişkin Tutum	1	150	186,63	8,11	5	,15	
	2	94	221,99				
	3	67	218,81				
	4	36	193,35				
	5 veya daha fazla	28	203,05				
	Hiç yok	27	179,11				
	Toplam	402					
Erkeklerde Flörtte Fiziksel Şiddete İlişkin Tutum	1	150	195,93	4,45	5	,49	
	2	94	212,26				
	3	67	211,52				
	4	36	181,38				
	5 veya daha fazla	28	216,41				
	Hiç yok	27	181,46				
	Toplam	402					
Kadının Flörtte Psikolojik Şiddetine İlişkin Tutum	1	150	191,27	4,08	5	,54	
	2	94	204,10				
	3	67	205,02				
	4	36	197,03				
	5 veya daha fazla	28	236,68				
	Hiç yok	27	210,04				
	Toplam	402					
Kadının Flörtte Fiziksel Şiddetine İlişkin Tutum	1	150	191,46	8,02	5	,15	
	2	94	213,69				
	3	67	184,71				
	4	36	204,56				
	5 veya daha fazla	28	247,14				
	Hiç yok	27	205,13				
	Toplam	402					
Güvenli Bağlanma	1	150	224,46	15,58	5	,01**	1-2 6-2
	2	94	176,14				
	3	67	198,83				
	4	36	200,13				
	5 veya daha fazla	28	155,16				
	Hiç yok	27	218,76				
	Toplam	402					
Kaçınan Bağlanma	1	150	199,89	4,74	5	,45	
	2	94	212,99				
	3	67	206,96				
	4	36	164,72				
	5 veya daha fazla	28	204,75				
	Hiç yok	27	202,57				
	Toplam	402					
Kaygılı/Kararsız Bağlanma	1	150	194,46	8,20	5	,15	
	2	94	225,23				
	3	67	194,72				
	4	36	169,79				
	5 veya daha fazla	28	220,61				
	Hiç yok	27	197,31				
	Toplam	402					

* $p \leq 0.05$ ** $p \leq 0.01$

Tablo 8'de katılımcıların kardeş sayısı değişkenine göre flört şiddeti tutumları ve bağlanma stilleri alt boyut puanlarını incelemek için Kruskal Wallis testi yapılmıştır. Analiz bulgularına göre güvenli bağlanma ($\chi^2=15,58$; $p\leq 0,01$) alt boyutu anlamlı farklılık göstermektedir. Farklılığın kaynağını saptamak için yapılan ikili grup Mann Whitney U testi bulgularına göre tek çocuk ya da bir kardeşi olan katılımcıların güvenli bağlanma puanları anlamlı düzeyde en yüksektir.

Tablo 9.

Aile gelir düzeyi değişkeni bakımından katılımcıların flörtte şiddet tutumları ve bağlanma stili boyutlarının Kruskal Wallis testi bulguları

Ölçekler	Aile gelir durumu	N	Sıra \bar{X}	χ^2	Sd	p	Anlamli farklılık
Erkeklerin Flörtte Psikolojik Şiddetine İlişkin Tutum	İyi	73	185,62	2,94	2	,23	
	Kötü	21	232,48				
	Orta	308	203,15				
	Toplam	402					
Erkeklerde Flörtte Fiziksel Şiddete İlişkin Tutum	İyi	73	167,79	11,34	2	,01**	2-1
	Kötü	21	249,02				
	Orta	308	206,25				
	Toplam	402					
Kadının Flörtte Psikolojik Şiddetine İlişkin Tutum	İyi	73	175,95	5,67	2	,06	
	Kötü	21	235,05				
	Orta	308	205,27				
	Toplam	402					
Kadının Flörtte Fiziksel Şiddetine İlişkin Tutum	İyi	73	186,23	5,15	2	,08	
	Kötü	21	251,12				
	Orta	308	201,74				
	Toplam	402					
Güvenli Bağlanma	İyi	73	259,10	22,52	2	<0.01**	1-2
	Kötü	21	173,57				
	Orta	308	189,75				
	Toplam	402					
Kaçınan Bağlanma	İyi	73	211,01	,79	2	,67	
	Kötü	21	210,02				
	Orta	308	198,66				
	Toplam	402					
Kaygılı/Kararsız Bağlanma	İyi	73	197,40	2,54	2	,28	
	Kötü	21	240,62				
	Orta	308	199,81				
	Toplam	402					

* $p \leq 0.05$ ** $p \leq 0.01$

Tablo 9'da katılımcıların aile gelir düzeyi değişkenine göre flört şiddeti tutumları ve bağlanma stilleri alt boyut puanlarını incelemek için Kruskal Wallis testi yapılmıştır. Analiz bulgularına göre, erkeklerin flörtte fiziksel şiddete başvurmasına ilişkin tutum ($\chi^2=11,34$; $p \leq 0,01$) güvenli bağlanma ($\chi^2=22,52$; $p \leq 0,01$) alt boyut puanları anlamlı farklılık göstermektedir. Farklılığın kaynağını saptamak için yapılan ikili grup Mann Whitney U testi bulgularına göre erkeklerin fiziksel şiddet uygulamaya ilişkin tutumları, gelir düzeyini kötü olan beliren katılımcılarda yüksek; güvenli bağlanma puanları ise yüksek gelir düzeyinde olanları belirtenlerde yüksek bulunmuştur.

Tablo 10.

Flört süresi değişkeni bakımından katılımcıların flörtte şiddet tutumları ve bağlanma stili boyutlarının Kruskal Wallis testi bulguları

Ölçekler	Flört ilişkisi süresi	N	Sıra \bar{X}	χ^2	sd	p	Anlamlı farklılık
Erkeklerin Flörtte Psikolojik Şiddetine İlişkin Tutum	0-1	110	197,93	1,91	3	,59	
	2-4	60	192,14				
	5-7	15	175,03				
	Yok	217	207,73				
	Toplam	402					
Erkeklerde Flörtte Fiziksel Şiddete İlişkin Tutum	0-1	110	201,65	,66	3	,88	
	2-4	60	201,53				
	5-7	15	179,03				
	Yok	217	202,97				
	Toplam	402					
Kadının Flörtte Psikolojik Şiddetine İlişkin Tutum	0-1	110	205,72	2,97	3	,40	
	2-4	60	188,17				
	5-7	15	162,27				
	Yok	217	205,76				
	Toplam	402					
Kadının Flörtte Fiziksel Şiddetine İlişkin Tutum	0-1	110	204,75	3,42	3	,33	
	2-4	60	190,11				
	5-7	15	155,37				
	Yok	217	206,19				
	Toplam	402					
Güvenli Bağlanma	0-1	110	211,33	3,25	3	,35	
	2-4	60	217,33				
	5-7	15	194,57				
	Yok	217	192,62				
	Toplam	402					
Kaçınan Bağlanma	0-1	110	216,70	3,88		,27	
	2-4	60	186,72				
	5-7	15	171,90				
	Yok	217	199,93				
	Toplam	402					
Kaygılı/Kararsız Bağlanma	0-1	110	184,75	22,477		<0.001**	4-3
	2-4	60	157,96				
	5-7	15	153,50				
	Yok	217	225,35				
	Toplam	402					

* $p \leq 0.05$

** $p \leq 0.01$

Tablo 10'da katılımcıların flört süresi değişkenine göre flört şiddeti tutumları ve bağlanma stilleri alt boyut puanlarını incelemek için Kruskal Wallis testi yapılmıştır. Analiz bulgularına göre, kaygılı/kararsız bağlanma ($\chi^2=22,48$; $p \leq 0,01$) alt boyut puanları anlamlı farklılık göstermektedir. Farklılığın kaynağını saptamak için yapılan ikili grup Mann Whitney U testi bulgularına göre hiç flörtü olmayanların 5-7 yıllık flört tecrübesi olanlara kıyasla kaygılı/kararsız bağlanma stili puanları anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Tablo 11.

Aile İçi Şiddete Maruz Kalma Durumu Değişkeni Bakımından Katılımcıların Flörtte Şiddet Tutumları ve Bağlanma Stili Boyutlarının Bağımsız Gruplar T-Testi Bulguları

Ölçekler	Aile içi şiddet maruziyeti		N	\bar{X}	Ss	t	p
	Evet	Hayır					
Erkeklerin Flörtte Psikolojik Şiddetine İlişkin Tutum	Evet	Hayır	57	19,51	4,770	,37	,71
Erkeklerde Flörtte Fiziksel Şiddete İlişkin Tutum	Evet	Hayır	57	15,91	5,501	,40	,68
Kadının Flörtte Psikolojik Şiddetine İlişkin Tutum	Evet	Hayır	57	19,00	6,933	,57	,57
Kadının Flörtte Fiziksel Şiddete İlişkin Tutum	Evet	Hayır	57	22,07	5,311	-,37	,71
Güvenli Bağlanma	Evet	Hayır	57	18,68	3,408	-2,74	,01**
	Hayır		345	20,15	3,796		
Kaçınan Bağlanma	Evet	Hayır	57	16,86	4,812	2,31	,02*
	Hayır		345	15,06	5,554		
Kaygılı/Kararsız Bağlanma	Evet	Hayır	57	18,98	6,064	2,45	,01*
	Hayır		345	17,01	5,533		

* $p \leq 0.05$ ** $p \leq 0.01$

Tablo 11'de katılımcıların aile içi şiddete maruz kalma durumu değişkenine göre flört şiddeti tutumları ve bağlanma stilleri alt boyut puanlarını incelemek için bağımsız gruplar t-testi yapılmıştır. Analiz bulgularına göre, güvenli bağlanma ($t_{(400)}=-2,74$; $p \leq 0,01$) alt boyut puanları ailede şiddete maruz kalmadığını bildiren katılımcılarda ve kaçınan ($t_{(400)}=2,31$; $p \leq 0,05$) ve kaygılı/kararsız bağlanma ($t_{(400)}=2,45$; $p \leq 0,05$) alt boyutları ailede daha önce şiddete maruz kaldığını belirten katılımcılarda anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Tablo 12.

Katılımcıların yaş, flörtte psikolojik ve fiziksel şiddete ilişkin tutumu ve bağlanma stili boyutlarının korelasyon analizi

		1	2	3	4	5	6	7	8
1. Yaş	r	1							
	p								
2. Erkeklerin Flörtte Psikolojik Şiddetine İlişkin Tutum	r	,04	1						
	p	,43							
3. Erkeklerde Flörtte Fiziksel Şiddete İlişkin Tutum	r	,05	,49**	1					
	p	,36	,00						
4. Kadının Flörtte Psikolojik Şiddetine İlişkin Tutum	r	-,02	,48**	,43**	1				
	p	,88	,00	,00					
5. Kadının Flörtte Fiziksel Şiddetine İlişkin Tutum	r	,01	,34**	,43**	,64**	1			
	p	,76	,00	,00	,00				
6. Güvenli Bağlanma	r	,04	-,23**	-,32**	-,16**	-,24**	1		
	p	,43	,00	,00	,01	,00			
7. Kaçınan Bağlanma	r	,21**	,14**	,13**	,26**	,19**	-,02	1	
	p	,00	,01	,01	,00	,00	,64		
8. Kaygılı/Kararsız Bağlanma	r	,06	,06	,04	,12*	,09	,04	,32**	1
	p	,20	,22	,45	,01	,0	,450	,00	

* $p \leq 0.05$

** $p \leq 0.01$

Tablo 12'de yer alan korelasyon bulgularına göre, katılımcıların yaşı ve kaçınan bağlanma ($r=,21$; $p \leq 0,01$) pozitif yönlü ve anlamlı ilişkilidir.

Erkeklerin flörtte psikolojik şiddetine ilişkin tutum puanları ile güvenli bağlanma ($r=-,23$; $p \leq 0,01$) negatif yönlü ve kaçınan bağlanma ($r=,14$; $p \leq 0,01$) boyutları pozitif yönlü ve anlamlı ilişkilidir.

Erkeklerin flörtte fiziksel şiddetine ilişkin tutum puanları ile güvenli bağlanma ($r=-,32$; $p \leq 0,01$) negatif yönlü ve kaçınan bağlanma ($r=,13$; $p \leq 0,01$) boyutları pozitif yönlü ve anlamlı ilişkilidir.

Kadınların flörtte psikolojik şiddetine ilişkin tutum puanları ile güvenli bağlanma ($r=-,16$; $p \leq 0,01$) negatif yönlü ve kaçınan bağlanma ($r=,26$; $p \leq 0,01$) ve kaygılı/kararsız bağlanma ($r=,12$; $p \leq 0,05$) boyutları pozitif yönlü ve anlamlı ilişkilidir.

Kadınların flörtte fiziksel şiddetine ilişkin tutum puanları ile güvenli bağlanma ($r=-,24$; $p\leq 0,01$) negatif yönlü ve kaçınan bağlanma ($r=,19$; $p\leq 0,01$) boyutları pozitif yönlü ve anlamlı ilişkilidir.

Tablo 13.

Erkek flörtte psikolojik şiddet tutumu puanlarının bağlanma stilleri boyutları tarafından yordanmasına ilişkin analiz bulguları

<i>Yordayıcılar</i>	β	<i>T</i>	<i>P</i>	<i>Düz. R²</i>	<i>F</i>
Güvenli Bağlanma	-,23	-4,83	<0.01**		
Kaçınan Bağlanma	,13	2,49	,01*	,07	10,72**
Kaygılı/Kararsız Bağlanma	,03	,59	,55		

*Bağımlı değişken: Erkek Flörtte Psikolojik Şiddet Tutumu *p≤0.05*

***p≤0.01*

Tablo 13'te erkeklerin flörtte psikolojik şiddete ilişkin tutum puanlarının bağlanma stilleri puanları tarafından yordayıcıları incelendiğinde, Modele dâhil edilen değişkenler yordayıcılığın istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulunmuştur [$F(3/398)=10,72$; $p\leq 0,01$]. Bulgulara göre güvenli bağlanma ($\beta=-0,23$; $p\leq 0,01$) ve kaçınan bağlanma ($\beta=0,13$; $p\leq 0,05$) erkeklerin flörtte psikolojik şiddete ilişkin tutum puanlarını anlamlı düzeyde yordamaktadır. Güvenli bağlanma puanları negatif ve kaçınan bağlanma puanları pozitif yönlü olarak erkeklerin flörtte psikolojik şiddete ilişkin tutum puanını %7 oranında açıklamaktadır. Bulgular doğrultusunda, erkeklerin flört ilişkilerinde psikolojik şiddet uygulama tutumlarını onaylayan yükselen puanlar düşük güvenli bağlanma ve yüksek kaçınan bağlanma puanları tarafından yordanmaktadır.

Tablo 14.

Erkek Flörtte Fiziksel Şiddet Tutumu Puanlarının Bağlanma Stilleri Boyutları Tarafından Yordanmasına İlişkin Analiz Bulguları

<i>Yordayıcılar</i>	<i>B</i>	<i>t</i>	<i>P</i>	<i>Düz. R²</i>	<i>F</i>
Güvenli Bağlanma	-,32	-6,74	<0.01**		
Kaçınan Bağlanma	,12	2,44	,01*	,11	17,79**
Kaygılı/Kararsız Bağlanma	,01	,2	,83		

Bağımlı değişken: Erkek Flörtte Fiziksel Şiddet Tutumu

* $p \leq 0.05$

** $p \leq 0.01$

Tablo 14'te erkeklerin flörtte fiziksel şiddete ilişkin tutum puanlarının bağlanma stilleri puanları tarafından yordayıcıları incelendiğinde, Modele dâhil edilen değişkenler yordayıcılığın istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulunmuştur [$F(3/398)=17,793$; $p \leq 0,01$]. Bulgulara göre güvenli bağlanma ($\beta=-0,32$; $p \leq 0,01$) ve kaçınan bağlanma ($\beta=0,12$; $p \leq 0,05$) erkeklerin flörtte fiziksel şiddete ilişkin tutum puanlarını anlamlı düzeyde yordamaktadır. Güvenli bağlanma puanları negatif ve kaçınan bağlanma puanları pozitif yönlü olarak erkeklerin flörtte fiziksel şiddete ilişkin tutum puanını %11 oranında açıklamaktadır. Bulgular doğrultusunda, erkeklerin flört ilişkilerinde fiziksel şiddet uygulama tutumlarını onaylayan yükselen puanlar düşük güvenli bağlanma ve yüksek kaçınan bağlanma puanları tarafından yordanmaktadır.

Tablo 15.

Kadın Flörtte Psikolojik Şiddet Tutumu Puanlarının Bağlanma Stilleri Boyutları Tarafından Yordanmasına İlişkin Analiz Bulguları

<i>Yordayıcılar</i>	β	<i>T</i>	<i>P</i>	<i>Düz. R²</i>	<i>F</i>
Güvenli Bağlanma	-,16	-3,33	,001**		
Kaçınan Bağlanma	,24	4,77	<0.01*	,09	13,87**
Kaygılı/Kararsız Bağlanma	,05	1,02	,31		

Bağımlı değişken: Kadın Flörtte Psikolojik Şiddet Tutumu

* $p \leq 0.05$

** $p \leq 0.01$

Tablo 15'te kadınların flörtte psikolojik şiddetine ilişkin tutum puanlarının bağlanma stilleri puanları tarafından yordayıcıları incelendiğinde, Modele dâhil edilen değişkenler yordayıcılığın istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulunmuştur [$F(3/398)=13,87$; $p \leq 0,01$]. Bulgulara göre güvenli bağlanma ($\beta=-0,16$; $p \leq 0,01$) ve kaçınan bağlanma ($\beta=0,24$; $p \leq 0,05$) kadınların flörtte psikolojik şiddete ilişkin tutum puanlarını anlamlı düzeyde yordamaktadır. Güvenli bağlanma puanları negatif ve kaçınan bağlanma puanları pozitif yönlü olarak kadınların flörtte psikolojik şiddete ilişkin tutum puanını %9 oranında açıklamaktadır. Bulgular doğrultusunda, kadınların flört ilişkilerinde psikolojik şiddet uygulama tutumlarını onaylayan yükselen puanlar düşük güvenli bağlanma ve yüksek kaçınan bağlanma puanları tarafından yordanmaktadır.

Tablo 16.

Kadın flörtte fiziksel şiddet tutumu puanlarının bağlanma stilleri boyutları tarafından yordanmasına ilişkin analiz bulguları

<i>Yordayıcılar</i>	<i>B</i>	<i>T</i>	<i>P</i>	<i>Düz. R²</i>	<i>F</i>
Güvenli Bağlanma	-,24	-5,01	<0.01**		
Kaçınan Bağlanma	,17	3,39	,01*	,09	13,77**
Kaygılı/Kararsız Bağlanma	,04	,83	,41		

Bağımlı değişken: Kadın Flörtte Psikolojik Şiddet Tutumu

* $p \leq 0.05$

** $p \leq 0.01$

Tablo 16'da kadınların flörtte fiziksel şiddetine ilişkin tutum puanlarının bağlanma stilleri puanları tarafından yordayıcıları incelendiğinde, Modele dâhil edilen değişkenler yordayıcılığın istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulunmuştur [$F(3/398)=13,767$; $p \leq 0,01$]. Bulgulara göre güvenli bağlanma ($\beta=-0,24$; $p \leq 0,01$) ve kaçınan bağlanma ($\beta=0,17$; $p \leq 0,05$) kadınların flörtte fiziksel şiddetine ilişkin tutum puanlarını anlamlı düzeyde yordamaktadır. Güvenli bağlanma puanları negatif ve kaçınan bağlanma puanları pozitif yönlü olarak kadınların flörtte fiziksel şiddete ilişkin tutum puanını %9 oranında açıklamaktadır. Bulgular doğrultusunda, kadınların flört ilişkilerinde fiziksel şiddet uygulama tutumlarını onaylayan yükselen puanlar düşük güvenli bağlanma ve yüksek kaçınan bağlanma puanları tarafından yordanmaktadır.

5. BÖLÜM

TARTIŞMA

Bu araştırmada, üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları ile bağlanma stilleri arasındaki ilişki incelenmiş, bağlanma stilleri tarafından anlamlı düzeyde yordanıp yordanmadığına bakılmış ve sosyo-demografik değişkenler açısından ele alınmıştır.

Yapılan bu araştırmada; erkek üniversite öğrencilerinin tüm şiddet boyutları (kadın-erkek, psikolojik, fiziksel flört şiddeti) puanları kadın üniversite öğrencilerine kıyasla daha yüksektir. Erkek öğrencilerin, kadın öğrencilere göre şiddeti daha fazla kabul ettiği görülmektedir. Yolcu'nun (2019) üniversite öğrencileriyle yapmış olduğu çalışmada cinsiyet değişkeni incelendiğinde elde edilen sonuçlar bu araştırmadaki bulguları destekler niteliktedir. Aynı sonuç Yıldırım'ın (2016) gerçekleştirmiş olduğu çalışmada da gözlenmiştir. Bu durum; toplumsal düzeyde ataerkil yapının vermiş olduğu bir güç gösterisi olabileceğini düşündürmektedir.

Bu araştırmada; sınıf ve yaş değişkenine bakıldığında; anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Üniversitede genel olarak bireyler, aileden bağımsız bir yaşam sürmeye başladıkları için özbenliklerini ortaya çıkarırlar. Bununla birlikte tüm üniversite hayatı boyunca aynı karakteristik özellikleri devam ettirdikleri için sınıfın veya yaşın herhangi bir etki yaratmadığı düşünülmektedir. Kaya Sakarya'nın (2013) yapmış olduğu çalışmada da flört şiddeti tutumunda kabul edicilik açısından herhangi bir anlamlı farklılık görülmemiştir. Bu araştırmada elde edilen sonuçlar da bulgularımızı destekler niteliktedir. İftar'ın (2016) yaptığı çalışmada ise sınıf düzeyi değişkeni ele alındığında; üniversitenin ilk senesinde eğitim gören üniversite öğrencilerinin puanlarının diğer üniversite öğrencilerine göre daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Anne-baba eğitim düzeyi değişkenlerini ayrı ayrı ele alındığında ise; anne eğitim düzeyine göre; anneleri üniversite mezunu olan üniversite öğrencilerinin, kaçınan bağlanma puanlarının yüksek olduğu saptanmıştır. Babaları ilköğretim ve lise mezunu olan üniversite öğrencilerinin ise erkeklerin flörtte uyguladığı psikolojik şiddet puanları en yüksektir. Yani üniversite mezunu annesi olan öğrencilerin daha fazla kaçınan bağlanma stiline sahip

oldukları görülmektedir. Bununla birlikte babaları ilkokul ve lise mezunu olan erkek üniversite öğrencilerinin de psikolojik şiddeti daha fazla kabul ettikleri ve başvurma düşüncesinde oldukları bu araştırmada tespit edilmiştir. Bunun sebebini ise; erkeklerin babayı rol model aldıklarından kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Zerenoglu'nun (2011) araştırmasına göre ise ebeveynlerin eğitim düzeyi ile bağlanma stilleri arasında herhangi bir anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Bu araştırmada, flört ilişki süresi değişkenine göre flört şiddetine yönelik tutumlarda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Fakat flört ilişki süresi değişkeninde flört ilişkisi olmayanların kaygılı/ kararsız bağlanma puanlarının en yüksek olduğu saptanmıştır. Gerçekleştirdikleri bağlanmanın yaşam boyu etkilerini sürdürmesinden kaynaklı olarak flört ilişkisi kuramadıkları düşünülmektedir. Uysal Venema'nın (2018) yapmış olduğu araştırma ise bulguları destekler nitelikte olup, ilişki süresi ile arasında herhangi anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Bağlanma türlerinden güvensiz bağlanmanın flört şiddeti faili olma ve flört şiddeti kurbanı olma arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Bu araştırmada; tek çocuk ya da bir kardeşi olan üniversite öğrencilerinin güvenli bağlanmaları pozitif yönlü yordandadır. Bakım verenin ilgisinin tek çocukta kalmasından kaynaklı güvenli bağlanmanın pozitif yönlü yordandığı düşünülmektedir. Zerenoglu'nun (2011) yaptığı çalışmada da kardeş sayısı ile bağlanma stilleri arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir. Ailede şiddete maruz kalıp kalmama değişkenine göre ise; ailede şiddete maruz kaldığını bildiren üniversite öğrencilerinin kaçınan ve kaygılı/ kararsız bağlanma puanları daha yüksek iken; ailede şiddete maruz kalmadığını bildiren üniversite öğrencilerinin ise güvenli bağlanma puanları daha yüksek bulunmuştur. Bunun sebebini şiddetin uzaklaştırıcı bir etki yarattığından kaynaklı olduğu düşünülmektedir.

Elde edilen bulgular arasında, aile gelir düzeyi değişkenine bakıldığında ise; aile gelir düzeyi kötü olan üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddetine ilişkin tutum puanlarının, diğer gelir düzeylerine göre daha yüksek bulunmuştur. Gelir durumunun düşük olması beraberinde aile içi şiddeti de doğurabileceği düşünülmektedir. Elde edilen sonuç literatürle

tutarlık göstermekte olup, yapılan bir araştırmaya göre gelir düzeyi orta düzeyde olanların, kötü düzeyde olanlardan daha düşük derecede fiziksel şiddete başvurduğu bulgularımızı destekler niteliktedir (Uysal Venama, 2018).

Bu araştırmada; erkeğin flörtte fiziksel şiddete yönelik tutumları ile güvenli bağlanma stili ile negatif; kaçınan bağlanma stili ile pozitif ilişkidir. Erkeğin flörtte psikolojik şiddet tutumları ile güvenli bağlanma stili negatif, kaçınan bağlanma stili pozitif ilişkilidir. Duygusal ilişkilerinde psikolojik ve fiziksel şiddete başvurma düşüncesinde olan erkeklerin daha çok kaçınan bağlanma stiline sahip oldukları gözlenmektedir.

Kadının flörtte psikolojik şiddet tutumları ile güvenli bağlanma negatif; kaçınan ve kaygılı/ kararsız bağlanma pozitif ilişkilidir. Kadının flörtte fiziksel şiddet tutumu ile güvenli bağlanma negatif; kaçınan ve kaygılı-kararsız bağlanma pozitif ilişkilidir. Duygusal ilişkilerinde fiziksel şiddete başvurma düşüncesinde olan kadınların daha çok kaçınan ve kaygılı-kararsız bağlanma stiline sahip oldukları gözlenmektedir.

Genel olarak ele alındığında; kadının ve erkeğin fiziksel-psikolojik flört şiddeti tutumları güvenli bağlanma tarafından negatif; kaçınan bağlanma tarafından pozitif yönlü yordanmaktadır. Korkulu bağlanma stili, kaygılı ve kaçınan bağlanmaya tekabül etmektedir (Yıldızhan, 2017). Babacan Gümüş ve Keskin'in (2016) yaptığı araştırmada ise erkeklerde güvenli bağlanma puanları daha yüksek olmasına rağmen kadınlarda ise korkulu bağlanma puanları daha yüksektir.

6. BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuçlar

Bu araştırmada; üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları ile bağlanma stillerinin değerlendirilmesinde kullanılan ölçüm araçları; sosyo-demografik özellikler açısından karşılaştırılmış, karşılaştırma sonucunda anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular neticesinde; cinsiyet değişkenine göre; erkek katılımcıların, tüm şiddet boyutları puanlarının, kadın katılımcılara göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Anne- baba eğitim düzeyi sosyodemografik değişkenlerini ayrı ayrı ele aldığımızda; anne eğitim düzeyi değişkenine göre, anneleri üniversite mezunu olan üniversite öğrencilerinin, kaçınan bağlanma stili puanları, en yüksek düzeyde saptanmıştır.

Baba eğitim düzeyi değişkenine baktığımızda ise, babaları ilkokul ve lise mezunu olan üniversite öğrencilerinin, erkeklerin flörtte uyguladığı psikolojik şiddet alt boyut puanlarının anlamlı düzeyde en yüksek olduğu sonucu elde edilmiştir.

Flört ilişkisi değişkenine göre; flörtü olmayan üniversite öğrencilerinin kaygılı-kararsız bağlanma puanları anlamlı düzeyde en yüksek saptanmıştır. Kardeş sayısı değişkenine göre ise; tek çocuk olan ya da bir kardeşi olan üniversite öğrencilerinin, güvenli bağlanma puanı pozitif yönlü yordanmakta ve güvenli bağlanma puanları anlamlı düzeyde en yüksektir.

Ailede şiddete maruz kalma değişkenine göre ise; ailede şiddete maruz kaldığını bildiren üniversite öğrencilerinin kaçınan ve kaygılı-kararsız bağlanma puanları daha yüksek, ailede şiddete maruz kalmadığını bildiren üniversite öğrencilerinin ise; güvenli bağlanma puanlarının daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Üniversite öğrencilerinin aile gelir düzeyi değişkenine bakıldığında; gelir düzeyi kötü olan katılımcıların erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete ilişkin tutum puanlarının en yüksek olduğu bulunmuştur.

Üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları ile bağlanma stilleri arasındaki ilişkiye yönelik bulgular doğrultusunda; erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddet tutumu ve erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddet tutumu ile kaçınan bağlanma pozitif ilişkilidir.

Kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddet tutumu ve kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddet tutumu kaçınan ve kaygılı- kararsız bağlanma ile pozitif ilişkilidir. Kadın ve erkeğin fiziksel- psikolojik flört şiddeti tutumları güvenli bağlanma tarafından negatif, kaçınan bağlanma tarafından pozitif yönlü yordanmaktadır.

6.2. Öneriler

Bu araştırma 2020-2021 yılında online olarak eğitim-öğretim gören üniversite öğrencilerinden alınan verilerle değerlendirilmiştir. Flört şiddetine yönelik tutumlar ile bağlanma stilleri arasındaki ilişkiye bakılan bu çalışmayı; her üniversitenin kendi bünyesindeki öğrencilerde uygulaması alanyazına katkı sağlayacağını düşündürmektedir.

Araştırma sonucunda, erkeklerin tüm şiddet boyutlarında tutumları şiddeti onaylar niteliktedir. Erkeklerin bu davranışı ataerkil bir yapıyı öne sürerek normalleştirilmesi engellenmelidir. Bunun için şiddete yönelik tutumları olan erkeklerin yargı yönünden, çeşitli oryantasyon eğitimlerine tabi tutulması yaşanan şiddet durumunu en aza indirgemede yardımcı olabilir.

Araştırma sonucunda, babaları ilköğretim ve lise mezunu olan erkeklerin psikolojik şiddeti onayladıkları saptanmıştır. Babayı rol model aldıkları düşünülerek, bir ebeveyn olarak babalara şiddetin sadece fiziksel şiddetten ibaret olmadığını, psikolojik olarak da şiddetin, kendisini gösterdiği davranışlar hakkında bilinçlendirme çalışmaları yapılabilir.

Araştırmada aile gelir düzeyi değişkenine bakıldığında; gelir düzeyi kötü olan katılımcıların erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete ilişkin tutum puanlarının en yüksek olduğu bulunmuştur. Aile gelir düzeyinin düşüklüğünün, aile içi şiddete meyil verdiği düşünülmektedir. Bu nedenle erkek öğrencilerin şiddete tanıklık ettiği varsayılabilir. Bu da erkek öğrencilerin fiziksel şiddeti onaylamasına sebebiyet vermektedir. Bu durumu önlemek için ise aile içi şiddetin gelecekteki yansımalarına dair ebeveynlere çeşitli eğitim veya seminerler verilmesi önerilmektedir.

Araştırmada kaygılı- kararsız bağlanma gerçekleştiren üniversite öğrencileri flört ilişkisine başlayamamasının sebebi gerçekleştirdiği bağlanma stilinden kaynaklı olabilir. Buna bağlı olarak, risk faktörlerinin belirlenmesi, bebeklikte gerçekleşen, yaşam boyu etkilerinin sürdüren bağlanma ile ilgili ebeveynleri bilinçlendirmek için çeşitli eğitim ya da seminerlerin verilmesi flört şiddetine yönelik tutumların olumlu düzeyde değişimine yol açabilir.

Yapılan bu araştırma, flört şiddetine yönelik tutumlar ve bağlanma stilleri ile sınırlandırılmıştır. Flört şiddetinin sosyal hayatta karşımıza çıkabileceği alanları ve durumları daha iyi kavrayabilmek ve önüne geçebilmek için madde bağımlılığı, çocuk yetiştirme tarzları, benlik algısı ve çatışma- problem çözme becerileri gibi değişkenlerle yordanacak araştırmalar yapılması yeni öneriler sunmamıza olanak sağlayabilir.

Flört şiddeti kavramı hakkında seminerler düzenlenip, toplum bilinçlendirilebilir. Böylece farkında olmadan flört şiddetine maruz kalıp, mağdur konumda olan insanlar, durumun farkına varıp hukuki yollara başvurabilirler.

KAYNAKÇA

- Açık, Ö. (2008). Evlilik uyumu ve bağlanma stilleri arasındaki ilişki. Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi, İzmir.
- Akan Y., Kıran B., (2017). Erkeklerin şiddete maruz kalma ve şiddet uygulama yaşantıları arasındaki ilişkinin incelenmesi, *Internatıol Journal Of Education Technology and Scientific Researches*, 2, 47-71.
- Akkaş, İ., Uyanık, Z. (2016). Kadına yönelik şiddet, *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6 (1), 32-42.
- Alkan, E. (2019). Antik Yunan eserlerinde şiddetin izdüşümleri. *Humanitas*, 7(14), 243-265
- Aslan, D. Vefikuluçay, D. Zeyneloğlu, S. Erdost, T. Temel, F. (2008). Ankara'da ikihemşirelik yüksekokulunun birinci ve dördüncü sınıflarında okuyan öğrencilerinin flört şiddetine maruz kalma, flört ilişkilerinde şiddet uygulama durumlarının ve bu konudaki görüşlerinin saptanması araştırması. *Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi*, Hacettepe Üniversitesi, Ankara
- Atakay, C. (2014). Romantik yakın ilişkilerde şiddetin öncülleri. *Nesne Psikoloji Dergisi*, 2(3), 1-9.
- Atman Ü. C. (2003). Kadına yönelik şiddet; cinsel taciz / ırza geçme. *Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*, 12(9), 333-335.
- Ayan, S. (2007).Aile içinde şiddete uğrayan çocukların saldırganlık eğilimleri, *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 8(3) , 206-214.
- Ayhan, Y. (2020).Flört şiddeti ve flört şiddetine yönelik tutumun güvenli bağlanma ve anne babaya benzerlik ilişkisinin incelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Üsküdar Üniversitesi, İstanbul
- Babacan Gümüş, A.,& Keskin, G., (2016). Bir üniversite öğrenci örnekleminde bağlanma stilleri ve şiddet eğiliminin incelenmesi. *Sağlık Ve Toplum Dergisi*, 26, 33-42.

- Bacanlı, H. (2007). *Eğitim psikolojisi*. Ankara: Pegem Akademi
- Bal, N. (2014). Sosyolojide şiddet kavramı, *Yurt ve Dünya Dergisi*, 6, 6-22.
- Balcıoğlu, İ. (2001). *Şiddet ve toplum*. Ankara: Bilge Yayınları
- Baltaş, Z. ve Baltaş, A. (1990). *Gençlik Çağı ve Stres*, Ankara: TC Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu
- Bowlby, J. (1973). *Attachment and Loss: Volume 2 Separation Anxiety and Anger*, New York: Basic Books
- Bowlby, J. (1980). *Attachment and Loss: Volume 3 Loss, Sadness and Depression*. New York: Basic Books.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F., (2013). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (14. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayınevi.
- Carr J.L., Vandusen K.M., (2002). The relationship between family of origin violence and dating violence in college men. *Journal of Interpersonal Violence*, 17(6):630-646. doi:10.1177/0886260502017006003
- Collins N.L., Cooper M.L., Albino, A. & Allard, L. (2002). Psychosocial vulnerability from adolescence to adulthood: a prospective study of attachment style differences in relationship functioning and partner choice. *Journal of Personality*, 70(6), 965-975.
- Çakır Koçak, Y., Öztürk Can, H. (2019) Flört şiddeti: Tanımı, sınıflaması ve değerlendirmesi. *Özbaşaran, F., (ed.) Toplumsal Cinsiyet ve Kadın*. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri, 43-53.
- Çalışkan, H., Çevik, E. (2018). Kadına yönelik şiddetin belirleyicileri: Türkiye örneği, *Balkan Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(14), 218-233.
- Çelen, N. (2007). *Ergenlik ve genç yetişkinlik*. İstanbul: Papatya Yayıncılık.
- Çetiner G, (2006). Aile içi şiddet yaşayan kadınlarda cinsel sorunlar ve intihar olasılığı. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.

- Çivi, S., Kutlu, R., &Marakoğlu, K. (2008). The frequency of violence against women and the factors affecting this: a study on women who applied to two primary health care centers. *Gülhane Tıp Dergisi*, 50, 110-116.
- Deniz, M. E. (2008). Üniversite Öğrencilerinin Geçmişte Yaşadıkları ayrılık kaygısı ile bağlanma stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesi üzerine bir araştırma. Yüksek Lisans tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Doğan, R. (2014). Kadına yönelik şiddetin bir türü olarak, ısrarlı takip (stalking) kavramı ve suçu, *Ankara Barosu Dergisi*, 72(2), 135-154.
- Durmuş, E. (2013). Ergen bakış açısıyla okulda şiddet ve çözüm önerileri. *E-International Journal Of Educational Research*, 4(3), 41-57
- Erçetin, S. Ş. (2006). *Okullarda şiddet ve çocuk suçluluğu eğitim ve şiddet*. Ankara: Hegem Yayınları.
- Erözkan, A. (2011). Üniversite öğrencilerinin bağlanma stilleri ve karar stratejileri. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(3), 60-74.
- Ersoy Kart, M. (2002). Yetişkin bağlanma stilleri ve çalışma davranışı: hekimlerle bir çalışma. *Mülkiye Dergisi*. 28(245), 33-67.
- Erten, Y. & Adalı, C. (2007). Saldırganlık şiddet ve terörün psiko-sosyal yapıları, *Cogito Dergisi*, 3(6-7), 143-163.
- Erzen, E. (2016). Üç boyutlu bağlanma stilleri ölçeği. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 17(3). 1-21.
- Finley, L. L. (2011). *Encyclopedia of School Crime and Violence*, Santa Barbara: Abc-Clío.
- Gittleman, M.G., Klein M.H., Smider, N.A. ve Essex, M.J. (1998). Recollections of parental behaviour, adult attachment and mental health: mediating and moderating effects. *Psychological Medicine*, 28, 1443-1455.
- Gök, M. (2009). Aile içi şiddet ve öfke ifade tarzları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Adana.

- Griffin, D. W.,&Bartholomew, K. (1994). Models of the self and other: Fundamental dimension sunderlying measures of adult attachment. *Journal of personality and social psychology*, 67(3), 430.
- Gündoğan, M. (2015). Eşlerin bağlanma tarzları ile çiftin uyum düzeyi arasındaki ilişkinin araştırılması, Uzmanlık Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.
- Gürhan, N. Erdoğan, G & Seyran, F. (2020). Cinsel şiddet, *Meyad Akademi Dergisi*, 1(1), 59-65.
- Hatipoğlu, S. (2010). Başkent Üniversitesi öğrencilerinde flört şiddeti prevalansı anketi, Uzmanlık Tezi, Başkent Üniversitesi, Ankara.
- Hazan, C. ve Shaver, P.R. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology*, 52, 511- 524.
- Hazan, C.,Shaver, P. R. (1994). Attachment as an organization alframe work for research on close relation ships. *Psychological Inquiry*, 5(1), 1-22.
- Health Canada, (1995). Dating violence. Retrieved from the national clearing house on family violence at http://www.phac-aspc.gc.ca/ncfvcnivf/familyviolence/pdfs/fem-old-datviol_e.pdf (Erişim tarihi: 25.12.2020).
- İftar,M.(2016).Üniversiteöğrencilerininflört şiddetine yönelik tutum ve davranışları. YüksekLisansTezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla.
- Kantarıcı, D. (2009). Evli bireylerin bağlanma stillerine göre aldatma eğilimleri ve çatışma yönetim biçimlerinin incelenmesi.Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Kapıcıoğlu, İ.(2008). Üniversite öğrencilerinin şiddet algısı. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Kaplan, B., (2020). Şiddetin toplumsal taşıyıcısı olarak flört şiddeti: Ankara örneği, *Kent Akademisi Dergisi*, 13(3), 526-538.
- Karabacak, A.,KodanÇetinkaya, S. (2015). Üniversite öğrencilerinin şiddet kabul düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 13-21.

- Karatay, M., Karatay G., Gürarlan Baş, N., Baş, K. (2018). Üniversite öğrencilerinin flört şiddetine ilişkin tutum ve davranışları, *Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*, 27(1), 62-71.
- Kaya Sakarya, A. (2013). Üniversitede öğrenim gören gençlerde flörtte şiddet, Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.
- Kepir-Savoly, D. D., Ulaş, Ö., Demirtaş-Zorbaz, S. (2014). Üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabul düzeylerini etkileyen etmenler. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5(42), 173-183.
- Kesebir, S., Kavzoğlu, S., & Üstündağ, M. (2011). Bağlanma ve psikopatoloji. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar Dergisi*, 3 (2), 321-342.
- Kılınçer, A., Tuzgöl Dost, M. (2014). Üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerinde algıladıkları istismar, *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5(42), 160-172.
- Kızmaz Z. (2006). Şiddetin sosyo-kültürel kaynakları üzerine sosyolojik bir yaklaşım, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(2), 247-267.
- Koç, M. (2007). Şiddetin ortaya çıkardığı psikolojik travmayla baş etmede sporun işlevselliği. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(18), 167-179.
- Korkmaz, T. (2017). Erişkin seperasyonanksiyetesi düzeyinin bağlanma biçimleri ile ilişkisinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Üsküdar Üniversitesi, İstanbul.
- Mihçioğur, S., Akın, A. (2015). Flört şiddeti ve şiddetli sevgi. *Sağlık ve Toplum Dergisi*, 25(2), 9-15.
- Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı. (2018). *Flört şiddeti*, <https://morcati.org.tr/flort-siddeti/> (Erişim Tarihi: 27.12.2020)
- Okutan, N. (2007). Kadına yönelik aile içi şiddet- Van' da, kadınların şiddet deneyimleri, şiddeti doğuran koşullar ve baş etme biçimleri, şiddetin kadın sağlığına etkileri. Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van.

- Özcan, Ö. (2009). Partneri tarafından duygusal ve fiziksel şiddete uğramış ve uğramamış kadınların umutsuzluk düzeylerinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi, İstanbul.
- Özdemir, J. (2019). Otoriter kimlik yapısının flört şiddeti üzerine etkisi: Çukurova Üniversitesi Adana örneği, Yüksek Lisans Tezi, Çağ Üniversitesi, Mersin.
- Özdemir, S.,& Sezgin, F. (2011). İlköğretim okulu öğrencilerinin yönetici ve öğretmen desteği algılanan şiddet ve okul memnuniyetine ilişkin görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(2), 181-199.
- Özgür, G., Yörükoğlu, G., & Baysan-Arabacı, L., (2011). Lise öğrencilerinin şiddet algıları, şiddet eğilim düzeyleri ve etkileyen faktörler. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 2(2), 53-60.
- Öztürk, İ. (1990). Anne baba tutumlarının üniversite öğrencilerinin bağımsızlık, duyguları anlama, yakınlık, başatlık, kendini suçlama ve saldırganlık düzeylerine etkisi. Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Öztürk, N. (2017). Gençler arası ilişkilerde flört şiddeti, sevgi var baskı yok, ne var ne yok projesi. Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği, İstanbul. <https://cinselsiddetlemucadele.org/wp-content/uploads/2017/07/flort-brosur-internet.pdf> (Erişim Tarihi: 21. 12.2020)
- Polat O. (2017). *Şiddet klinik adli tıp* (2. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık
- Ravid, R. (2019). *Practical statistics foreducators*. Rowman & Littlefield Publishers
- Sarı, T. (2008). Üniversite öğrencilerinde romantik ilişkilerle ilgili akılcı olmayan inançlar bağlanma boyutları, ilişki doyumu arasındaki ilişkiler. Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Sarıhan, B. (2019). Üniversite öğrencilerinde flört şiddetinin yordayıcıları olarak çocukluk çağı travma yaşantıları ve toplumsal cinsiyetçilik özellikleri. Yüksek Lisans Tezi. Ufuk Üniversitesi, Ankara.

- Selçuk, K. T., Avcı, D. ve Mercan, Y. (2018) Üniversite öğrencilerinde flört şiddetine maruziyet: flört şiddetine yönelik tutumların ve toplumsal cinsiyet algısının şiddete maruziyet ile ilişkisi. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 9(3), 302-308.
- Sevinik, H., Ceylan B. (2016). Sağlık kurumlarında şiddet ve şiddeti önlemede hemşirenin rolü. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(37), 675-686.
- Straus, M. A. (2004) Prevalence of violence against dating partners by male and female university students world wide, *Violence Against Women*, 10(7), 790-811.
- Subaşı, N., & Akın, A. (2003). Kadına yönelik şiddet; nedenleri ve sonuçları. *Toplumsal Cinsiyet, Sağlık ve Kadın (Ed. Akın A)*, 231-249.
- Sünetçi, B., Say, A., Gümüştepe, B., Enginkaya, B., Yıldızdoğan, Ç., & Yalçın, M. (2016). Üniversite öğrencilerinin flört şiddeti algıları üzerine bir araştırma. *Ufkun Ötesi Bilim Dergisi*, 16(1), 56-83.
- Taşal, B., Vural, F. (2011). Şarkı sözlerinde şiddet ögesi: Aksaray ili ilköğretim ikinci kademe öğrencileriyle yapılan bir çalışma, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25, 252-259.
- TDK (Türk Dil Kurumu), (2020). *Türkçe Sözlük*. Ankara: TDK Yayınları
- Tezcan, M. (1996). Bir şiddet ortamı olarak okul, *Cogito Dergisi*, 3(6-7), 105-108.
- Turhan, E., İnandı, T., Özer, C., Akoğlu, S. (2011). Üniversite öğrencilerinde madde kullanımı, şiddet ve bazı psikolojik özellikler, *Türkiye Halk Sağlığı Dergisi*, 9(1), 33-44.
- Türk, B. B. (2016). Yetişkinlerde bağlanma biçimleri, kişilik özellikleri ve bu sorunların ruhsal sorunlarla ilişkisinin araştırılması. Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Tezi. Işık Üniversitesi, İstanbul
- Türk, B., Hamzaoğlu, N., & Yayak, A. (2020). Flört şiddeti üzerine bir inceleme. *Türkiye Klinikleri Adli Tıp ve Adli Bilimler Dergisi*, 17(1), 73-81.

- Tüzün, O., Sayar, K. (2006). Bağlanma kuramı ve psikopatoloji. *Düşünen Adam Dergisi*, 19(1), 24-39.
- Uluocak Ş., Gökulu G., Bilir O. (2014). Kadına yönelik şiddetin önlenmesinde stratejik bir başlangıç noktası: Partner Şiddeti. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 11(2), 362-387.
- Uslu N., Erenoğlu R., (2020). Toplumsal cinsiyet dersi alan öğrencilerin toplumsal cinsiyet eşitliği ve flört şiddetine ilişkin görüşleri, 3. *Uluslararası Sağlık Bilimleri ve Yaşam Kongresi, Tam Metin Kitabı*, 807-814.
- Uysal Venema, T. (2018). *Flört şiddetinin çocukluk çağı yaşantılarıyla ilişkisi / Şiddetle flört etme: çocukluk deneyimlerinin önemi* Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi, İstanbul.
- Vatandaş, C. (2003). *Aile ve şiddet: Türkiye’de esler arası şiddet*. Afyon: T.C. Afyon Kocatepe Üniversitesi.
- WHO. (2014). *Global status report on violence prevention*. Luxembourg: World Health Organization.
- Wilcox, R. (2017). *Modern statistics for the social and behavioral sciences: A practical introduction*. CRC press.
- World Health Organization (2002). World Report on Violence and Health. Geneva.pp:30.http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/42495/1/9241545615_eng.pdf (Erişim tarihi:22.12.2020).
- Yeter, Ö. (2016). Bağlanma stilleri, temel psikolojik ihtiyaçlar doyumu ve kıskançlık ilişkisi: üniversite öğrencileri üzerinde araştırma, Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi, İstanbul.
- Yıldırım S., Terzioğlu F. (2018). Şiddetin farklı bir yüzü: flört şiddeti, etkileri ve etkileyen faktörler. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*. 21(4), 285-292.
- Yıldırım, A. (2009). Bağlanma stilleri ile bağışlama arasındaki ilişkide sorumluluk yüklemelerinin aracı rolü, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

- Yıldırım, E. (2019). Sosyal medyada kadınlara yönelik dijital şiddet, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul
- Yıldırım, S. (2016). Üniversite öğrencilerinin benlik saygısı ve toplumsal cinsiyet tutumlarının flört şiddetine yönelik tutumlarına etkisi, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Yıldızhan, E. (2017). Bağlanma teorisi ve bağlanma bozukluklarına genel bir bakış. *Anadolu Kliniği Dergisi*, 22(1), 66-72.
- Yiğitcan, G (2013), Kadına yönelik şiddet- Kırıkkale örneği, Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale.
- Yolcu, D. (2019). Üniversite öğrencilerinde flört şiddeti: benlik saygısı, algılanan ilişki özyeterliği ve bağlanma biçimlerinin rolü. Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi, Mersin.
- Yolcu, D. ve Akbay, SE (2020). Üniversite öğrencileri arasında flört şiddeti: benlik saygısının rolü, algılanan ilişki öz-yeterlik ve bağlanma stilleri. *Avrupa Eğitim Çalışmaları Dergisi*, 7(10), 241-257.
- Yumuşak, A , Şahin, R . (2014). Flörtte şiddete yönelik tutum ölçeklerinin güvenilirlik ve geçerlik çalışması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(49), 233-252
- Yumuşak, A. (2013). Üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları, toplumsal cinsiyetçilik ve narsisistik kişilik özellikleri arasındaki ilişki, Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat.
- Zerenoğlu, L. (2011). Üniversite öğrencilerinin bağlanma stilleriyle çocukluktaki örselenme yaşantıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Zeytinoğlu, E. (2013). Evli bireylerin benlik saygısı, kıskançlık düzeyi, evlilikteki çatışmalar ve evlilik doyumu arasındaki ilişkilerin incelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

EKLER

EK1.BilgilendirmeOnamFormu

Sayın Katılımcı,

Bu anket, üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumlarının bağlanma stilleri ile arasında bir ilişki olup olmadığına dair bilgi edinebilmemiz için yapmakta olduğumuz araştırmanın bir parçasıdır. Bu anket aracılığıyla toplanan veriler üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları ile algıladıkları bağlanma stilleri arasında nasıl bir ilişki olduğunu anlamamız amacıyla kullanılacaktır. Aşağıda bulunan anketi doldurarak, araştırmayı kabul etmiş olacaksınız.

Bu araştırmaya katılmak tamamen gönüllülük esasına dayalı olup, araştırmaya katılıp katılmamak sizin insiyatifinizdedir. Araştırmada kimlik bilgileriniz istenmeyecek, toplanan diğer bilgileriniz araştırma ekibi dışında kimse ile paylaşılmayacaktır. Bu çalışma süresince toplanan veriler, yalnızca akademik araştırma amacı ile kullanılacaktır ve yalnızca ulusal/uluslararası akademik toplantılarda ve/veya yayınlarda sunulacaktır. Bizimle iletişime geçerek istediğiniz zaman çalışmadan çekilebilirsiniz. Eğer çalışmadan çekilirseniz, sizden toplanan tüm veriler veri tabanımızdan silinecektir ve sizinle ilgili olan veriler çalışmada kullanılmayacaktır. Bu konu ile ilgili herhangi bir sorunuz veya endişeniz olursa, bize aşağıdaki iletişim bilgilerinden ulaşabilirsiniz.

Hikmet MENGİ
(ARAŞTIRMACI)

Bingül SUBAŞI HARMANCI
(TEZ DANIŞMANI)

E-posta: hikmetmengi@gmail.com

E-posta: bingul.subasi@neu.edu.tr

Aydınlatılmış Onam Formu

Sayın Katılımcı,

Üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumlarının bağlanma stilleri ile arasında bir ilişki olup olmadığına dair bilgi edinebilmemiz için yürütmekte olduğumuz araştırmaya katılmak üzere davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırma ile toplanan veriler üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları ile algıladıkları bağlanma stilleri arasında nasıl bir ilişki olduğunu anlamamız ve sosyodemografik özelliklere göre nasıl farklılaştıklarını anlamamız amacıyla kullanılacaktır. Araştırmada yer almayı kabul ettiğiniz takdirde, bir defa olmak üzere; uygulanacak olan anket ve ölçekleri doldurmanız istenecektir. Doldurmuş olduğunuz anket ve ölçekler kayıt altına alınacak olup verilerin saklanması zorunluluğuna esasen süreyi (2 yıl) tamamladıktan sonra tüm veri tabanından silinecektir.

Bu araştırmaya katılmak tamamen gönüllülük esasına dayalı olup, araştırmaya katılıp katılmamanız size hiçbir maddi fayda getirmeyeceği gibi maddi yükümlülük de getirmeyecektir. Araştırmada kimlik bilgileriniz istenmeyecek, toplanan diğer bilgileriniz araştırma ekibi dışında kimse ile paylaşılmayacaktır. Bu çalışma süresince toplanan veriler, yalnızca akademik araştırma amacı ile kullanılacaktır ve yalnızca ulusal/uluslararası akademik toplantılarda ve/veya yayınlarda sunulacaktır. Bizimle iletişime geçerek istediğiniz zaman çalışmadan çekilebilirsiniz. Eğer çalışmadan çekilirseniz, sizden toplanan tüm veriler veri tabanımızdan silinecektir ve sizinle ilgili olan veriler çalışmada kullanılmayacaktır. Bu konu ile ilgili herhangi bir sorunuz veya endişeniz olursa, bize aşağıdaki iletişim bilgilerinden ulaşabilirsiniz.

Hikmet MENGİ(ARAŞTIRMACI)
Klinik Psikoloji Yüksek Lisans
Öğrencisi
Yakın Doğu Üniversitesi
E- posta:hikmetmengi@gmail.com

Bingül SUBAŞI HARMANCI(TEZ
DANIŞMANI)
Fen Edebiyat Fakültesi Doktor
Öğretim Üyesi
Yakın Doğu Üniversitesi
E- posta:bingul.subasi@neu.edu.tr

EK.2. Kişisel Bilgi Formu

Demografik Değişkenler	
Cinsiyet	☐ Erkek ☐ Kadın
Yaş	
Sınıf	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐
Anne- Babanızın evliliği devam ediyor mu?	☐ Evet, devam ediyor ☐ Hayır, devam etmiyor
Anne Eğitim Durumu	☐ Okur Yazar değil ☐ Okur Yazar ☐ İlkokul Mezunu ☐ Ortaokul Mezunu ☐ Lise Mezunu ☐ Üniversite ve Üstü
Baba Eğitim Durumu	☐ Okur Yazar değil ☐ Okur Yazar ☐ İlkokul Mezunu ☐ Ortaokul Mezunu ☐ Lise Mezunu ☐ Üniversite ve Üstü
Kardeş Sayısı	☐ Hiç Yok ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ve Daha Fazla
Aile Gelir Durumu	☐ İyi ☐ Orta ☐ Kötü
Flört İlişkiniz Var mı? Varsa Kaç Yıl?	☐ Yok ☐ 0-1 ☐ 2-4 ☐ 5-7 ☐ 8 ve Üzeri
Ailenizde Şiddete Maruz Kaldınız mı?	☐ Evet ☐ Hayır

EK.3. Flörtte Şiddete Yönelik Tutum Ölçekleri

Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Bir erkek kız arkadaşını aşağılamamalıdır.	1	2	3	4	5
2. Bir erkek kız arkadaşına ne yapması gerektiğini söylememelidir.	1	2	3	4	5
3. Bir kız, arkadaşlarıyla dışarıya çıkmadan önce erkek arkadaşına sormalıdır.	1	2	3	4	5
4. İlişkiler daima kızlar erkek arkadaşını memnun ettiklerinde yoluna gider.	1	2	3	4	5
5. Bir erkeğin kız arkadaşını tehdit etmesi için asla bir sebep olamaz	1	2	3	4	5
6. Bazen erkekler ellerinde olmadan kız arkadaşlarına küfrederler.	1	2	3	4	5
7. Bir kız erkek arkadaşını memnun etmek için daima değişmelidir.	1	2	3	4	5
8. Bir kız daima erkek arkadaşının söylediğini yapmalıdır.	1	2	3	4	5
9. Bir erkek, kız arkadaşının her hareketini bilmek zorunda değildir.	1	2	3	4	5
10. Bir erkeğin kız arkadaşına küfretmesi için asla yeterince iyi bir gerekçe olamaz.	1	2	3	4	5
11. Bir erkeğin, çok sinirlendiğinde kız arkadaşına bağırması anlaşılabilir.	1	2	3	4	5
12. Bir erkeğin kız arkadaşına kötü konuşması olabilecek bir şeydir.	1	2	3	4	5
13. Bir erkeğin kız arkadaşına bağırıp çağırmasının asla bir gerekçesi olamaz.	1	2	3	4	5
14. Bir kız, eğer erkek arkadaşını rahatsız ediyorsa, arkadaşlarıyla görüşmemelidir.	1	2	3	4	5
15. Bir kız için her zaman erkek arkadaşının istediği şekilde giyinmesi önemlidir.	1	2	3	4	5

Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutum Ölçeği	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Bir kız, bir erkek ona vurduğunda ondan ayrılmalıdır.	1	2	3	4	5
2. Bazı kızlar erkek arkadaşları tarafından tokatlanmayı hak eder.	1	2	3	4	5
3. Bir erkeğin kız arkadaşına vurması asla doğru değildir.	1	2	3	4	5
4. Bazen erkekler kendilerine hakim olmadan kız arkadaşlarını yumruklarlar.	1	2	3	4	5
5. Bir erkeğin kız arkadaşını itmesinin asla iyi bir gerekçesi yoktur.	1	2	3	4	5
6. Bazen bir erkek, kız arkadaşı onu sinirlendirdiğinde ona vurmaktan kendini alıkoyamaz	1	2	3	4	5
7. Bir erkeğin kız arkadaşını tokatlamasının asla iyi bir gerekçesi yoktur.	1	2	3	4	5
8. Bazen kıskançlık erkeği öyle bir delirtir ki kız arkadaşını tokatlamak zorunda kalır.	1	2	3	4	5
9. Erkek arkadaşlarını aldatan kızlar tokatlanmalıdır.	1	2	3	4	5
10. Bazen aşk, erkeği öyle bir delirtir ki kız arkadaşına vurur.	1	2	3	4	5
11. Bir erkek, genellikle kız arkadaşı hak etmedikçe onu tokatlamaz.	1	2	3	4	5
12. Eğer hak ediyorsa, bir erkeğin kız arkadaşına tokat atması normaldir.	1	2	3	4	5

Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Bir kızın erkek arkadaşına küfretmesinin asla iyi bir gerekçesi yoktur.	1	2	3	4	5
2. Kızların erkek arkadaşlarına nasıl giyineceklerini söyleme hakları vardır.	1	2	3	4	5
3. Bir erkek daima kız arkadaşı ona ne yapmasını söylerse onu yapmalıdır.	1	2	3	4	5
4. Eğer bir kız, erkek arkadaşına bağırıp çağırırsa bu o erkeği gerçekten ciddi bir şekilde yaralamaz.	1	2	3	4	5
5. Kızların erkek arkadaşlarına ne yapmaları gerektiğini söyleme hakları vardır.	1	2	3	4	5
6. Bir erkek için, her zaman kız arkadaşının istediği şekilde giyinmesi önemlidir.	1	2	3	4	5
7. Bazen kızlar ellerinde olmadan erkek arkadaşlarına küfrederler.	1	2	3	4	5
8. Bir erkek, arkadaşlarıyla dışarı çıkmadan önce daima kız arkadaşına sormalıdır.	1	2	3	4	5
9. Bir kızın erkek arkadaşına kötü konuşması olabilecek bir şeydir.	1	2	3	4	5
10. Bir kızın çok sinirlendiğinde erkek arkadaşına bağırması anlaşılabilir.	1	2	3	4	5
11. Bazen kızlar erkek arkadaşlarının onları dinlemeleri için onları tehdit etmek zorundadırlar.	1	2	3	4	5

Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Eğer hak ediyorsa, bir kızın erkek arkadaşına tokat atması normaldir.	1	2	3	4	5
2. Bir kızın erkek arkadaşını itip kalkması çok da büyütülecek bir şey değildir.	1	2	3	4	5
3. Bazen kızlar kendilerine hakim olamadan erkek arkadaşlarını yumruklarlar.	1	2	3	4	5
4. Bazı erkekler kız arkadaşları tarafından tokatlanmayı hak eder.	1	2	3	4	5
5. Bazen bir kız, ona saygı göstereceğini diye erkek arkadaşına vurmak zorundadır.	1	2	3	4	5
6. Bir kız genellikle erkek arkadaşı hak etmedikçe onu tokatlamaz.	1	2	3	4	5
7. Bir kız, erkek arkadaşı ne yaparsa yapsın ona vurmamalıdır.	1	2	3	4	5
8. Bir erkeğin kız arkadaşı tarafından tokatlanmasının asla bir gerekçesi yoktur.	1	2	3	4	5
9. Saç çekme bir kızın erkek arkadaşından intikam alması için iyi bir yoldur.	1	2	3	4	5
10. Bir kızın erkek arkadaşına tokat atması asla normal değildir.	1	2	3	4	5
11. Bazı kızlar, kendilerini dinletmek için erkek arkadaşlarını yumruklamak zorundadırlar.	1	2	3	4	5
12. Bir erkek, kız ona tokat attığı zaman o kızdan ayrılmalıdır.	1	2	3	4	5

EK 4. Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği

ÜÇ BOYUTLU BAĞLANMA STİLLERİ ÖLÇEĞİ	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Karşımdaki insanlar benim kadar değerli değiller.					
2. Birisiyle çok fazla samimi olduğumda sorun çıkabileceğinden kaygılanıyorum.					
3. Karar alırken kimseyi önemsemem.					
4. Sorunu olan birisini gördüğümde kendimi onun yerine koyabiliyorum.					
5. Başkalarının benim kadar değerli olduğunu düşünmüyorum.					
6. İnsanlardan ne kadar uzak durursam o kadar az üzülürüm.					
7. Ebeveynimle (anne, baba veya benim bakımımı üstlenen bir başkası) iyi anlaşıyorum.					
8. İnsanlardan uzak duruyorum çünkü bana acı çektirebilirler.					
9. Bir sorun varsa bunun kaynağı genelde karşımdakilerin sorunlu olmasıdır.					
10. Kendimi mutlu bir insan olarak tanımlıyorum.					
11. Duygusal ilişki yaşadığım kişinin beni gerçekten sevmediğini düşünerek kaygılanıyorum.					
12. Yalnızca kendime değer veririm.					
13. Başkalarının üzüntülerini anlayabiliyorum.					
14. Duygusal ilişkilerden uzak duruyorum çünkü terk edilmek istemiyorum.					
15. İnsanların görüşleri benim için önemsizdir.					

16. Ebeveynlerime (anne, baba veya benim bakımımı üstlenen bir başkası) genelde kırıcı sözler söylemem.					
17. İnsanlardan ne kadar uzak durursam o kadar mutlu olurum.					
18. Başkaları çok da umurumda değildir.					

EK 5. Ölçek İzni

Flört Şiddetine Yönelik Tutum Ölçekleri

hikmet mengi
Değerli hocam merhabalar, Ben, Yakındoğu Üniversitesi
Klinik Psikoloji Yüksek Lisans öğrencisi, Hikmet Mengi.

AHMETERDEM
alıcı ben
1 saat önce [Ayrıntılar](#)

merhaba Hikmet elbette ölçekleri çalışmalarında kullanabilirsin. Kolaylıklar dilerim

--
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ERDEM
Gaziosmanpaşa Üniv. Eğitim Fak.
Kat:1 Oda No: 107 Merkez/TOKAT
Dahili: 3587

Ölçeği alışmanızda kullanmanızdan memnuniyet duyarım. Ölçekle ilgili psikometrik özellikler makalede yer alıyor. Ölçek maddeleri ise makalenin sonunda bulunuyor. Ayrıca yardımcı olabileceğim bir konu olursa bana ulaşabilirsiniz.

Dr. Evren ERZEN

iPhone'umdan gönderildi

ÖZGEÇMİŞ

Hikmet Mengi, 10.10.1994 tarihinde Afyonkarahisar'da doğmuştur. Üniversiteye kadar olan eğitimini burada tamamlamıştır. Lefke Avrupa Üniversitesi – Psikoloji Bölümü mezunudur. Klinik Psikoloji Yüksek Lisans eğitimini Yakın Doğu Üniversitesi'nde tamamlamıştır. Isparta Şehir Hastanesi'nde ve Değişim Psikolojik Danışmanlık Merkezi'nde staj yapmıştır. İlişki Pusulası Enstitüsü'nde Prof.Dr. Hürol Fıfıloğlu süpervizörlüğünde üç modüllük Aile ve Evlilik Terapisi eğitimini tamamlamıştır. Psikoteknik merkezinde görev almıştır. Şu anda bireysel danışmanlık ve aldığı eğitim doğrultusunda aile ve evlilik terapisi vermektedir.

İNTİHAL RAPORU

Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddetine Yönelik Tutumları ve Bağlanma Stilleri ile İlişkinin İncelenmesi Hikmet Mengi

Similarity Index

10%

Similarity by Source

Internet Sources: 8%

Publications: 4%

Student Papers:6%

1% match (Internet from 09-Jul-2015)

http://www.researchgate.net/profile/Ahmet_Erdem7/publication/261875742_NVERSTE_RENCLERNN_FLRT_DDETNE_YNELK_TUTUMLARI_TOPLUMSAL_CNSYETLK_VE_NARSSSTK_KLK_ZELLKLER_ARASINDAK_LK_The_relationship_among_university_students%27_attitudes_towards_dating_violence_sexism_and_their_narcissistic_personality_traits/links/00b49535bf5ccde299000000.pdf?origin=publication_detail

1% match (student papers from 23-May-2020)

[Submitted to Istanbul Gelisim University on 2020-05-23](#)

1% match (Internet from 27-Aug-2015)

<http://dergipark.ulakbim.gov.tr/esosder/article/download/5000068677/5000063738>

< 1% match (student papers from 24-May-2020)

[Submitted to Istanbul Gelisim University on 2020-05-24](#)

< 1% match (student papers from 27-Jul-2015)

[Submitted to Anadolu University on 2015-07-27](#)

< 1% match (Internet from 11-Apr-2018)

<http://dergipark.gov.tr/download/article-file/286815>

< 1% match (publications)

[TUNA AKBAŞ, Ayşen and BOYLU, Yasin. "Algılanan Örgütsel Destek ve İşe İlişkin Duyuşsal İyi Oluş Halinin Üretkenlik Karşısı İş Davranışları Üzerine Etkileri: Hizmet Sektöründe Bir Araştırma1", Melih Topaloğlu, 2016.](#)

< 1% match (Internet from 12-Jun-2019)

<http://wcssr.org/Tam-Bildiri-Kitabi.pdf>

< 1% match (student papers from 19-Nov-2019)

[Submitted to TED Universitesi on 2019-11-19](#)

< 1% match (Internet from 15-Jan-2020)

<https://uhsk.org/2019/images/KONGRE2019.pdf>

ETİK KURUL RAPORU

BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU

29.12.2020

Sayın Hikmet Mengi

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na yapmış olduğunuz YDÜ/SB/2020/881 proje numaralı ve **“Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddetine Yönelik Tutumları ve Bağlanma Stilleri ile İlişkisinin İncelenmesi”** başlıklı proje önerisi kurulumuzca değerlendirilmiş olup, etik olarak uygun bulunmuştur. Bu yazı ile birlikte, başvuru formunuzda belirttiğiniz bilgilerin dışına çıkmamak suretiyle araştırmaya başlayabilirsiniz.

Doçent Doktor Direnç Kanol

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Raportörü

Direnç Kanol